

KÖZÉP-PESTI KÉPESLAP

2023. március

Március

26

Magyar Parasport Napja a Pannóniában

A COVID időszak előtt a Felelős Iskola Díj pályázat keretében ellátogattak hozzánk hallás-, látás- és mozgássérült fiatalok, akikkel együtt sportoltunk a testnevelésórán. A Magyar Parasport Napja február 22-e szintén jó alkalom volt a toleranciára, elfogadásra nevelésre. Az ebből az alkalomból kiírt pályázat is lehetőséget adott tanulóink érzékenyítésére.

Egyik kollégánk szervátültetett úszóként rendszeresen részt vesz Európa-bajnokságokon és világbajnokságokon, ahonnan a legcsillogóbb érmekeket hozza el. A 7. és 8. évfolyamon remek előadást tartott a szervátültetés fontosságáról, a szervátültetettek életéről és a sport szerepéről. A diákok feszült figyelemmel követték a mondanivalóját, megfogalmazott kérdéseik mutatták mennyire érdekes számukra a téma.

Természetesen ezen a napon a többi diák is részt vett a programsorozatban. Az alsó tagozaton a témához kapcsolódó játékos feladatokkal érzékeltették a tanítók milyen az, ha valaki nem lát, nem hall vagy valamelyik végtagja hiányzik, esetleg nem működik megfelelően. Kipróbálták, milyen lábbal, szájjal, bekötött szemmel vagy a sutább kézzel rajzolni, színezn. Egy mesefilm megnézése után pedig beszél-

gettek a speciális igényű gyerekekről. Felsőben egy rövid dokumentumfilmet vetítettek le osztályfőnöki órán, soku- kat mélyen megérintette a történet. A rajzórán különböző alkotások készültek a mai naphoz kapcsolódva, melyből bemutatót, kiállítást szervezünk. A testnevelésórákon olyan gyakorlatokat, játékos feladatokat végeztek és játszottak alsóban és felsőben egyaránt, amik kapcsán kiderült mennyire nem könnyű ezeket sérülten végrehajtani.

Összességében az érzékenyítés nagyon jól sikerült. A tanulók nyitottan, érdeklődéssel vettek részt a beszélgetésben, az interaktív előadáson, a feladatok elvégzése során megtapasztalták milyen nehéz dolguk van akkor, amikor valami miatt akadályoztatva vannak.

Puksa Beáta

intézményvezető-helyettes, programfelelős

Budapest XIII. Kerületi Pannónia Német Nemzetiségi Kétnyelvű és Angol Nyelvet Oktató Általános Iskola

XIII. kerületi Ergométeres diákolimpia a Pannóniában

2023.02.14-én a **Budapest XIII. Kerületi Pannónia Német Nemzetiségi Kétnyelvű és Angol Nyelvet Oktató Általános Iskolában** került megrendezésre a XIII. kerületi ergométeres diákolimpia.

A remek hangulatú versenyen 10 iskola 186 tanulója vett részt. A házigazda Pannónia csapata 33 tanulóval indult, 6 arany 1 ezüst és 1 bronz-érmet szerzett, egyben elnyerte a legeredményesebb iskolának járó kupát.

Bódy Ildikó testnevelő

Poetry Lovers Competition az Eötvösben

Az angol munkaközösség szervezésében február első hetében zajlott az iskolai angol versmondó verseny. 52 szuper produkció, humoros és kicsit komolyabb vers csillogó szemű kisgyerekek előadásában, akik bizonyították, hogy verset mondani angolul is nagyon jó!

Nagyon büszkék vagyunk rájuk!

*Szekeres Szilvia – angol munkaközösség-vezető
Budapest XIII. Kerületi Eötvös József Általános Iskola*

Pedagógiai Mapok (melléklet)

A Közép-Pesti Pedagógiai napok keretében megtartott bemutató foglalkozások a BEKK-ben

2023-ban a Budapesti Egyesített Középiskolai Kollégium négy bemutató foglalkozásra várta az érdeklődőket.

A foglalkozások 13 órától egymást követték, ezzel is lehetőséget biztosítottunk arra, hogy akár több foglalkozásunkat is megtekinthesse ugyanaz a kolléga. Kollégáim beszámolóit következzek.

Az elő rendezvény a **Jóga foglalkozások a BEKK-ben** címet viselte. Hidvégi Gabriella évek óta heti 1-2 alkalommal tart foglalkozásokat diákjaink számára, amelyek mindig nagy sikernek örvendenek.

A kolléganő összefoglalása az eseményről:

A bemutató célja az volt, hogy az érdeklődő pedagógusok számára ismertessem, hogyan zajlik kollégiumunkban egy jógaóra, illetve hogy milyen szemlélettel közelítem a diákok felé a jógát.

Számomra a jóga nem egy sport, hanem maga az élet. A gyakorlatokon elsajátíthatják, vagy inkább tudatosíthatják a JELENIÉVŐK azokat a képességeket, amelyeket aztán a hétköznapi életük minden területén alkalmazhatnak, miáltal szabadabb, kiegyensúlyozottabb életet élhetnek.

Ilyen képességeink pl. az együttérzés, elfogadás, ítéletmentesség, elengedés (nemragaszkodás), (ön)szeretet, hála. Ezeket a megéléseket az ászanákon keresztül tudatosítjuk.

Az órákat minden héten hétfőn és szerdán tartom. A hétfői Hatha-jóga (yin-yang egyensúlyra törekvő, klasszikus felépítésű), a szerdai Yin-jóga (yin minőség, puha, megengedő).

A foglalkozások felépítése mindkét óratípusnál három részből állnak:

1. Ráhangolódás, „megérkezés” a jelen pillanatba.
2. Ászanák (testhelyzetek, gyakorlatok).
  - a Hatha-jóga klasszikus sorrendje: álló-egyensúly-félfordított-ülő-fordított testhelyzetek,
  - a Yin (vagy női jóga) főleg csípő- és mellkasnyitó gyakorlatokból áll.
3. Relaxáció. Nagyon fontos része a gyakorlásnak!!!!

Állandó csapatom 5 fős, velük már igen szép fejlődési folyamatot élünk meg, rajtuk kívül vannak „be-beugró” diákok is, előfordult párszor a 9-10 fős részvétel is. Ilyenkor ők alkalmazkodnak az aktuális feladatokhoz. Elfogadom természetesen, ha valaki számára egészen mást jelent a jóga (ez az elvárások elengedése), minden résztvevőnek örülök.

A bemutató órának meghatározó részét a gyakorlati bemutató képezte.

Fontos szerepet kap az órákon a meditáció (a ráhangolódásnál), ezt az idelátogató kollégák meg is tapasztalhatták, illetve testközelből megismerkedhettek az Öt Tibeti Rítus gyakorlatsorral, amelyekhez a kapcsolódó mantrákat is csatoltam.

Remélem, hogy jól (főleg jelen) érezték magukat a résztvevő kollégák, nagyon örültem mindannyiuk jelenlétének, amit ezúton is köszönök!

*Hidvégi Gabriella, kollégiumi nevelőtanár
Budapesti Egyesített Középiskolai Kollégium*

Boldogságóra-foglalkozások a BEKK-ben

Kollégiumunkban, a Budapesti Egyesített Középiskolai Kollégiumban 2023. február 16-án került sor a Boldogságóra-foglalkozások jó gyakorlat bemutatására a Közép-Pesti Pedagógiai Napok keretén belül, amelyen 8 főt láttunk vendégül.

Intézményünk a 2018-2019-es tanévben csatlakozott a Boldogságóra programsorozat által kínált tematikus foglalkozásokhoz, mely program a 9-15. évfolyamos diákjainkat célozza meg. Kollégiumunkban épületi és emeleti szinten is vezettünk foglalkozásokat a korábbi tanévekben, a 2021-2022-es tanévtől a megmaradt két telephelyünkön folytatjuk a munkát.

A programsorozathoz való csatlakozásunk óta elnyertük az Örökös Boldog Iskola címet, amelyet több éve fenntartunk.

Külső és belső motivációnk az volt, hogy újszerű tevékenységet kínáljunk a nevelteink részére, amely keretében pozitív pszichológiai attitűdöt adaptálnak, az életük így színesebb lehet, könnyebben vehetik az előttük álló akadályokat. Örömközzük, hogy a diákok szívesen vesznek részt a foglalkozásokon, kapcsolódnak be a közös munkába. Tapasztalataink szerint, aki tovább gyakorolta és alkalmazta a pozitív gondolkodás nyújtotta előnyöket, az élete minden területén

könnyebben vette az akadályokat. Foglalkozásaink oldott hangulatban zajlanak, mély gondolatok, sokszor erős érzelmek kísérik az adott témát annak feldolgozása során.

A kollégiumban zajló Boldogságórák bemutatása után vendégeinkkel közösen szemügyre vettük az évek alatt készült produktumokat, majd a felmerülő kérdéseket is megbeszéltük.

*Készítette: Lőrincz Norbert
Budapesti Egyesített Középiskolai Kollégium*

„A sokféleség kúl” programról

A program tartalma, értékelése

A foglalkozás a kollégiumban évek óta folyamatosan futó „A sokféleség kúl” című programsorozat módszertani szempontú ismertetését tűzte ki célul, kitérve az alábbiakra:

- foglalkozástípusok (pl. KNOAP, BEKK Spec, tanári érzékenyítés, témahét),
- tevékenységtípusok (pl. beszámolók, beszélgetések, filmklubok, érzékenyítő gyakorlatok)
- módszertani szempontok (óratervezés, a különböző feladatok kiválasztásának és sorrendjének szempontjai).

A tevékenységtípusok többségét lehetőségünk nyílt bemutatni (sajátélményes gyakorlatok, filmfeldolgozás, provokatív, rávezető gyakorlatok). A gyakorlatok kipróbálásánál a sajátélmény-szerzésen túl konkrét módszertani kérdéseket is megbeszéltünk: hogyan legyen eredményes az érintettek bevonása, a mélyebb, megrázóbb gyakorlatok utáni feloldás fontosságára is felhívtuk a figyelmet, illetve a filmek kiválasztásának szempontjait is érintettük.

A kisszámú jelenlévők nagy érdeklődéssel vettek részt a foglalkozáson, és próbálták ki a gyakorlatokat. A felmerült kérdések a sajátos nevelési igényű emberek élethelyzetére való érzékenyítésen túl tágabb társadalmi kérdéseket is felvetettek, amelyekre sajnos már – idő hiányában – nem tudtunk részletesebben kitérni.

A jelenlévőket nagyon érdekelte a kollégiumi lét, munkaformák, tevékenységek, ezért ezekről is hosszabban beszélünk.

Szeles Ildikó
nevelőtanár, Segítő munkaközösség-vezető
Budapesti Egyesített Középiskolai Kollégium

Alapprogrami foglalkozások – hogyan is lehet a változó igényeknek megfelelni a kollégiumban

címmel várta az érdeklődő kollégákat kollégiumunk utolsó rendezvénye. Ez a téma minden kollégium számára fontos. Igazi kihívást jelent az, hogy a ma tizenéves és fiatal felnőtt korosztály számára az egész napos iskolai, gyakorlati, sport elfoglaltságok mellett a kollégiumban is olyan foglalkozásokat biztosítsunk, amelyekben a részvétel bár kötelező, mégis szívesen vegyenek részt azokon fiataljaink. A Budapesti Egyesített Középiskolai Kollégium nevelőtestülete több éve alakítja az alapprogrami foglalkozásokat a diákok igényeihez, amennyire lehetőségei engedik.

A BEKK-ben alkalmazott módszereket ismerttettem, majd a tájékoztatást követően a jelenlévő 13 kollégával szakmai megbeszélés következett. Bemutattam a tanév első félévében megvalósult foglalkozások dokumentációját, témaköreit és a feldolgozott témákat. A nyilvántartásunkat minden jelenlévő megtekinthette. Beszélgettünk arról is, hogy mi minden szükséges ahhoz, hogy a foglalkozások másképp, a diákok számára kedvezőbb keretek között szervezve sikeresek legyenek. Ezt elsősorban a kollégisták számára nagyfokú szabadságot biztosító választhatóság alapozza meg.

Érdeklődtek a kollégák a kollégium délutáni és esti rendje felől is, így betekintést nyerhettünk a BEKK mellett néhány intézmény házirendjének a fiatalokat leginkább foglalkoztató sajátosságaiba is (Hogy is van a kimenők rendje?). Megállapítást nyert, hogy ekkora innováció a nevelőtestület részéről több éven át és folyamatosan nagyfokú elkötelezettséget és számos órát magába foglaló szakmai munkát igényel. Kollégáim együttműködése és a közös gondolkodás, szervezés, a különböző folyamatok kipróbálása nélkül mindez nem valósulhatna meg.

Mára elmondható, hogy a BEKK-ben évek alatt folyamatosan fejlesztett foglalkozások tartalma, követelménye és a diákokkal szemben támasztott elvárásai olyan rendszerben működnek, amelyhez minden kollégista könnyedén tud alkalmazkodni 12. évfolyamtól.

Virágh Krisztina
igazgató

Budapesti Egyesített Középiskolai Kollégium

Pedagógiai Napok rendezvénysorozata a Dr. Mező Ferenc Általános Iskolában

Népzene – Furulya az első osztályos énektanításban

Az órák célja az volt, hogy bemutassam a furulya mint hangszer és a zenetanulás első lépéseit első osztályban. A félév során a hangsúlyt a ritmikai és dallami készségfejlesztésre helyeztük. Az elsős gyerekek korukból fakadóan írni és olvasni még nem tudnak; csak most tanulnak, így a zenetanítást újfajta keretek között folyik. A bemutató órát énekes köszönés után légzőgyakorlattal és ujjtornával indítottuk, majd elhangzott a félév során begyakorolt „beéneklő dalocska” is, amit egy testtudatosítást elősegítő rövid tánc követett. A furulyaórákon általában az első pár percben a ritmusgyakorlatoké a főszerep, így történt ez a bemutatóórán is. A hangszert kézbe véve a hangok fogását gyakoroltuk, majd ismert népdalok köztük a „Süss fel nap” és „Zsipp-zsupp” dallamait játszottuk közösen furulyán. A tanulóknak lehetőségük volt tudásukat önálló is bemutatni, ezt nagyon élvezték. Bár még nem minden betűt ismernek, a violinkulcs rajzolása már kiválóan megy nekik, az órán erre is szakítottunk időt.

Kocsis Klaudia történelem-ének-zene tanár
Dr. Mező Ferenc Általános Iskola

Természettudományos szakszöveg tanítása 7-8. osztályos külföldi tanulóknak

A „Természettudományos szakszövegóra a 7-8. osztályos külföldi tanulók körében” c. bemutatóórát a **Dr. Mező Ferenc Általános Iskolában** Ottucsák Melinda Anikó, magyar mint idegen nyelv tanár tartotta.

A külföldi diákok számára a nyelvrán túl évfolyamonként szervezünk szakszövegórákat, ahol a szavakat és az összefüggéseket magyarázzuk meg körülírással, képes ábrázolással, kiegészítő anyagokkal. A tankönyvszövegek értelmezése, a lényeg kiemelése, az információk keresése kiemelten szükséges képesség a külföldi diákok számára is.

A bemutatóórán biológia és földrajz témakörben megbeszéltük az égöv fogalmát, a nevezetes köröket, a forró égöv éghajlati jellemzőjét, valamint az itt található élőlények csoportjait. A tanulók az óra keretében szómagyarázatot, diagrammolvast, térképhasználatot, információkeresést gyakoroltak, és közösen megbeszéltük az ismeretlen kifejezéseket. Az információkat jegyzet formájában, rövidítve leírták a tanulók.

Az órát követő óramegbeszélésen a látogató kollégák összegezték a tapasztaltakat, és megjegyezték, hogy több hasonló jógyakorlatra lenne szükség, mert szinte minden iskolába járnak nem magyar anyanyelvű hallgatók.

Ottucsák Melinda Anikó
magyar mint idegen nyelv szakos tanár

A sokszorosítás lehetőségei a vizuális kultúra tantárgy tanítása során

Az iskolánk szaktantermében tartott bemutatóórán azt vizsgáltuk, hogy a hagyományos sokszorosítógrafikai alkotásokat hogyan tudjuk imitálni általános iskolai körülmények között.

Több magas és mélynyomásos grafikai eljárást is bemutattunk, amelyek között voltak ismertebbek és az országban még eddig nem alkalmazott technikák és nyomtatási lehetőségek is. A **Dr. Mező Ferenc Általános Iskola** 6.c osztályának 24 tanulója hat csoportban különböző technikákat mutatott be. Az elkészült grafikákban különleges jellemzője, hogy megalkotásukhoz nem szükséges grafikai műhely és présgép sem. (kollázsnyomat, papírmetszet, monotípiá, stencil, dekorgumi nyomat, hungarocell nyomat).

A bemutatóórán felhasznált legtöbb eszköz megtalálható volt a gyerekek rajzdozójában, vagy újrahasznosított anyagokat alkalmaztunk. Ezt a feladatsort máshol így nem tanítják az országban. A 6.c osztállyal együtt fejlesztettük ezt a különleges módszert egyhónapos előkészítő munkával. Az órán az volt az egyik célom, hogy a gyerekek magyarázzák és mutassák be az adott technikát a jelenlévő felnőtteknek. Nagyon büszke voltam az osztályra, talpraesetten, választékosan feleltek az érdeklődő kérdésekre.

Egy sikeres műhelymunkát láthattak a megjelent kollégák, és a visszajelzések szerint gyakorlatban is alkalmazható tudást vittek magukkal.

Csepregi- Kertész Angelika vizuális kultúra szakos tanár

Grafomotoros fejlesztés a második évfolyamon

Az iskolánkban már 8. éve folyik a grafomotoros fejlesztés első évfolyamon. Ezt az alapprogramot fejlesztettem tovább második évfolyamra is. Mesterpedagógusként fejlesztőtámogató tevékenységem célja, hogy az iskolámba bekerülő készséghiányos kisgyerekek minél sikeresebben sajátítsák el az írástanulást. A grafomotoros képességeket be- és kimeneti méréssel mérem. A fejlesztés hatékonyságának érdekében együttműködök a testnevelő tanárokkal, a fejlesztő pedagógusokkal, tanító kollégáikkal. Töreksem arra, hogy foglalkozásaimat módszertani sokszínűség jellemezze, ahol a gyermekek felszabadultak, játékosan tanulnak. A bemutató órán lazító, szorongást oldó jógyakorlatokat, az ujjak, kezek, csuklók izmainak erősítését, valamint a kézmozgások harmonizálását elősegítő feladatokat mutattam be. Ezt követően a gyerekek csoportmunkában tekeréssel, csavarással, forgatással kapcsolatos eszközöket próbálhattak ki. A kollégáknak ötletet, segítséget nyújtottam mindennapi munkájuk sikeres megvalósításához.

Csicsákné Kovács Edina tanító, munkaközösség-vezető

Dr. Mező Ferenc Általános Iskola

Prevenációs mozgásfejlesztés az 1.évfolyamon

A prevenációs mozgásfejlesztő órákat hetente kétszer tartjuk páros vezetéssel. A csoportba azok az első osztályos gyerekek kerülnek be, akiknél a tanév elejei bemeneti mérésnél lemaradást észlelünk valamely területen. A két óra közül az egyik órán a DSZIT szemléletében főként nagymozgásos és finommotoros játékokkal, szabad eszközválasztással, pályalakítással dolgozunk. A másik órán az Így tedd rá! szemléletében főként énekes, zenés, mozgásos feladatokat csinálunk. Mindkét szemlélet előtérbe helyezi az idegrendszer érését segítő mozgásfejlesztést, ezt biztosítják a teremben található eszközök is. A foglalkozás lényege, hogy a gyerekeknek változatos, sokféle játéklehetőséget kínálunk, amiben örömet is lelik. Tulajdonképpen saját aktív részvételükkel segítik idegrendszerük érését, úgy, hogy közben még jól is érzik magukat. A két módszer közötti különbség az, hogy a DSZIT órák kevésbé irányítottak, sokkal több lehetőséget kapnak a gyerekek önálló kezdeményezései. Ők választanak eszközt, együtt építjük a pályát, együtt játszunk. Ezzel szemben az Így tedd rá! programnak saját feladatai, játékaik vannak, amelyek a pedagógus által irányítottak. A bemutatórán a két program ötvözetét láthatták a kollégák.

Mentőné Balogh Szilvia fejlesztőpedagógus

Dr. Mező Ferenc Általános Iskola

Grafomotoros fejlesztés a 1. évfolyamon

A bemutatórán lehetőséget kaptam megismertetni az érdeklődőkkel az iskolánkban már 8 éve sikeresen futó, grafomotoros fejlesztés programját. A résztvevők megismerkedhettek indulásunk történetével, az ütemtervünk kialakításának fő elveivel és céljainkkal, mellyel támogatjuk a részképességzavarral küzdő gyerekeket, és segítjük kollégáink munkáját. Az órán egy klasszikusan felépített foglalkozást vezettem le, mely 2 fő részből állt. Az első bemelegítő szakaszban az ujjak differenciált és összehangolt együttműködését segítő gyakorlatokat, valamint a kéz izmainak erősítését célzó feladatokat végeztünk. A második szakaszban finommozgások koordinációjának fejlesztése történt eszközök segítségével. Amíg a gyerekek tevékenykedtek, ízelítő és ötleteket adtam a kollégáknak a fejlesztés lehetőségeiről, és megismerkedhettek az általunk készített játékokkal, eszközökkel. A bemutatót egy jó hangulatú eszmecserevel zártuk.

Höchst Katalin tanító

Dr. Mező Ferenc Általános Iskola

Népzene – Néptánc az első osztályos testnevelés

A **Dr. Mező Ferenc Általános Iskola** 1.b osztályának bemutató néptáncóráján az volt a célunk, hogy bemutassuk a szeptembertől heti egy órában – a testnevelés órák terhére – végzett tevékenységünket.

Mondókázással, játékos ritmusgyakorlatokkal igyekeztünk a jobb és a bal kezek és lábak koordinációját rendezni, fejleszteni.

Hosszú időbe telt, mire elsajátítottuk a néptánchoz illő testtartást és mozgáskultúrát, illetve folyamatosan gyakoroljuk a kéz- és lábmozgás nélküli egyenes állást.

A tanult koreográfiákból is adtunk ízelítőt, a Szélről legeljetelek c. dalra lépkedtünk elsőként, ahol a mozgás közbeni köralakítás és a köralak megtartása a kiemelt feladat.

Hét hónap alatt jelentősen fejlődött a gyerekek mozgáskoordinációja, önfegyelme és szociális kompetenciája.

A Süss fel nap és a Tavaszi szél dalára is bemutattunk egy-egy tanult lépéssort, az utóbbinál a párok alakítása is szerepet kapott. Majd ezt követte az Ördög útja nevezetű csángó tánc, amit mi – természetesen – angyalokként járunk. Ebbe a táncba a bemutató óra végén a megjelent pedagógus kollegákat is behívtuk, jót táncoltunk, mulattunk együtt.

Kovácsiné Hutzler Henriette Laura tanító

Magyar mint idegen nyelvi óra az általános iskolában

A magyar ige ragozása c. bemutató órát a **Dr. Mező Ferenc Általános Iskolában** Snicer-Pobránszky Gabriella, magyar mint idegen nyelv tanárként tartottam a haladó felső B csoportban (6. osztályosok), ahol a gyerekek nyelvismerete A2, B1 szintnek felel meg.

Az óra jellege összefoglaló óra volt. Az óra célja a múlt időről tanultak összefoglalása, ezen kívül szókincsbővítés, a mondatalkotási készség fejlesztése, valamint a beszédkészség fejlesztése volt. A tanulók munkáját szókérdésekkel, a táblán lévő segédanyaggal, valamint kivetítéssel segítettem.

Az óra azzal vette kezdetét, hogy köszönés után, ráhangolásként a gyerekek egy dobozból húztak különböző kártyákat, amelyeken egy-egy jelen idejű kérdés volt. Ezeket egymásnak kellett feltenniük múlt időben. Ezt követően különböző típusú feladatokat oldottak meg. A feladatokat feladatlapra kapták meg a tanulók. Az egyik grammatikai ismeretet felmérő feladatban az volt az utasítás, hogy az általam szókérdésekre felírt jelen idejű igéket egy dobozból kellett kihúzniuk, s azt múlt időben, előbb általános, majd határozott ragozású alakban kellett tenni. A ragozási formák helyes használatának kiválasztását egy dobókocka segítette.

Az órát követő óramegbeszélésen a látogató kollégák összegezték a tapasztaltakat, kérdéseket tettek fel a nekem, megbeszéltük tapasztalatokat, eredményeket, módszereket.

Snicer Gabriella magyar mint idegen nyelv szakos tanár

Írástanítás külföldi diákok számára általános iskolában

A hazánkba érkező külföldi diákok különböző szintű magyar nyelvi ismerettel érkeznek iskoláinkba. Többségük alig, vagy egyáltalán nem beszéli nyelvünket. Az ukrán háború elől menekülő családok kisiskolás korú gyermekei, akik már megkezdtek tanulmányaikat az otthoni iskolákban, de még nem tanultak idegen nyelvet, nem ismerik a latin betűs írást, és jelentős az eltérés a nyelvek hangzókészletei között is. Ez nagyon nehéz feladat elé állítja a diákokat és a pedagógusokat, hiszen egy betű vagy hang eltérés is más jelentést tartalmazhat eredményezhet. Ezért szükséges a magyar mint idegen nyelv oktatáson belül figyelmet fordítani a betűk helyes alakítására, használatára és a hozzájuk kapcsolódó hangok megfelelő hangoztatására is, ezzel megsegítve a nyelv elsajátításának folyamatát.

A bemutatott óra ennek a folyamatnak egy kis szeletébe adott betekintést. Az óra célja a magyar nyelvben előforduló magánhangzók differenciálásának gyakorlása volt a fokozatosság elvére és a meglévő szókincsre épülő játékos feladatokkal. A betűkártyás feladatoknál a cél a magánhangzók megkülönböztetése és hangoztatása volt. A külföldi diákoknál sokszor okoz problémát az ú-ó, az ú-ő, és az í-é magánhangzók hangoztatása, és hallás utáni felismerése. Ennek kiküszöbölése hosszú folyamat, ám diákonként eltérő időt vehet igénybe.

*Budavári Csilla Krisztina tanító,
magyar mint idegen nyelv szakos tanár
Dr. Mező Ferenc Általános Iskola*

„ÚT A VIRTUÓZOKIG, KÜLÖNLEGES TEHETSÉG AZ OKTATÁSBAN”

A Közép-Pesti Pedagógiai Napok előadássorozat keretén belül 2023. február 16-án tartott Mészáros Nóra zongoratanár kollégánk vetítéssel egybekötött előadást „Út a Virtuózokig, különleges tehetség az oktatásban” címmel a **Budapest XIII. Kerületi Fischer Annie Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskolában**. A témát két irányból bontotta ki, egyfelől a tehetségfelismerés-tehetséggondozás szorosán vett elméleti-szakmai oldalát ismertette részletesen, másfelől a különleges tehetségű, most 10 éves tanítványával eddig töltött 3 évet mutatta be, a megismeréstől-felismeréstől a tervezésen, a munkán, a gyakorláson, a szülővel-iskolával kialakított kapcsolaton és a versenyeredményeken keresztül. Megismerhettük a különleges tehetséggel foglalkozó pedagógus és a tehetséges növendék mindennapjainak kihívásait, a rengeteg plusz időt, munkát, a lelki-pszichikai terheket, amik a tanárt és diákot érik a felkészülés és a versenyek során. Az előadás érzékletesen mutatta be, hogy a különleges tehetség akkor tud igazán kibontakozni, ha olyan pedagó-

gus foglalkozik vele, aki nemcsak magasan képzett és felismeri a tehetséget, de a rábízott különleges gyermek teljes személyisége iránt érez felelősséget és vállal sokféle áldozatot. A személyes hangvétellő előadás nagy sikert aratott az érdeklődő kollégák körében.

Győriványi Katalin igazgatóhelyettes

ESZENCIA

220+1 éves az Országos Széchényi Könyvtár „A korvináktól a digitális könyvtárig”

A program címe: Könyvtársétába beépített Esszencia kiállítás megtekintése tárlatvezetéssel.

A program helyszíne: Országos Széchényi Könyvtár, 1014 Budapest, Szent György tér 4-5-6.

A programon résztvevők száma: 13 fő

A programot szervezte: XIII. Kerületi Könyvtárostánárok munkaközössége: Takácsné Hanke Zsuzsanna

Szakítva a lassan hagyományosnak mondható Sárkányos Könyvtárba tett látogatásunkkal, idén az Országos Széchényi Könyvtárba látogattunk el annak apropóján, hogy tavaly a nemzeti bibliotéka alapításának 220. évfordulója alkalmából megnyílt az Esszencia című új állandó kiállítás.

A tárlat a nemzeti könyvtár alapítója, Széchényi Ferenc gróf előtt tiszteleg, aki 1802. november 25-én 11 884 nyomtatványból, 15 000 ezer kötet könyvből és 1152 kéziratból álló gyűjteményét a magyar nemzetnek adományozta. Bemutatja, hogyan bővült a könyvtári állomány a XIX. század, aztán a XX. század folyamán számtalan felajánlással és hagyatékok megvásárlásával (elengedhetetlen Jankovich Miklós, Apponyi Sándor, Todoreszku Gyula nevének megemlékse). Abba is bepillantást nyerhetünk, milyen nagy számban található meg a magyar kultúra nagyságainak (a teljesség igénye nélkül Kossuth Lajos, Jókai Mór, Petőfi Sándor, Kölcsey Ferenc, Erkel Ferenc, a Babits házaspár, Vas István vagy Keresztury Dezső) kézíratait, könyvtárai.

A kiállítás mindemellett felidézi a történelmi előzménynek tekinthető Corvin-könyvtárat, valamint bemutatja a többmillió dokumentumállomány összetettségét, az írott magyar kulturális örökséget is. A tárlat kurátorai a nagy lineáris elbeszélés mellett több, önállóan is értelmezhető kiállítási részterületet hoztak létre, melyek különböző szempontokat kiemelve a falakon, a tárlókban és az érintőképernyők segítségével mutatnak be egy-egy témát (Autográf, Kópia, Kód, Matéria, Vizuális, Audio).

A hatalmas, az épület két szintjének közösségi tereit betöltő kiállításon az egyik szakavatott kurátor, Földesi Ferenc a Különgyűjteményi Igazgatóság vezetője kalauzolt végig bennünket. Rendkívül érdekes tárlatvezetésével kiegészítette, kontextusba helyezte a látottakat. Megtudhattuk, hogy a korabeli Európa kulturális intézményrendszeréhez képest milyen -az akkori értelmiség számára is hiányérzetet okozó- késedelemben volt Magyarország, ezért korszakos tett volt a könyvtáralapítás. Ahogy Csokonai írta ugyanekkor: „Széchényit tsendes virtusa bétöré / az ólom éjnek száz-

szeres ajtajait, / és nemzetünk kertébe rakta / a siket Élizium babérit”.

A kiállítás nullpontként tekint Széchényi Ferenc gróf felajánlására, s ehhez az időponthoz képest néz vissza a XV. századig Európa csodájára, a Corvina-könyvtárra, mint uralkodói előzményre. S néz előre is a folyamatos állománygyarapodás során napjainkig, amikor olyan kérdéskörrel szembesül a könyvtár, melyre folyamatosan fogalmazza, és újra fogalmazza a választ. Tárlatvezetőnk, Földesi Ferenc beszélt a digitalizált anyagok gyűjtéséről, raktározásáról. Arról, hogy mekkora feladat a digitalizált anyagok folyamatos karbantartása. Hiszen sokszor egy régebbi fájl, egy új szoftver már nem tud megnyitni; anyagok veszhetnek el szoftverek cseréjekor, nem beszélve a technológia változásáról, ami sok adathordozót olvashatatlanná tesz. Ez minden országban egy soha véget nem érő történet.

A „mini kiállítások” közül alaposan körbejártuk a Kópia című részt, mely a másolat fogalmát tág összefüggésbe helyezi az antikvitás, sokszor csak másolatokban ránk maradt műveitől kezdve a hamisítás izgalmas esetein keresztül a kultúra terjesztését és „fogyasztását” lehetővé tévő reprográfia bemutatásáig. Itt kap helyet a tárlóban a Halotti beszéd és Könyörgés, az első összefüggő magyar nyelvemléket tartalmazó Pray-kódex kettesszámú díszmásolata is.

Egy másik kiállítási részterület, melynél hosszasan elidőztünk, az Autográf címet viseli. Itt a jeles és névtelen szerzők által írt kéziratok és kéziratgyűjtemések kerülnek a középontba, felhívva a figyelmet a nemzeti könyvtárban őrzött

számos becses egyedi kéziratra, gépiratra és fogalmazványra. A tárlóban Dante Isteni színjátékának Babits fordításához köthető több dokumentuma látható.

Mindkét kiállításrészben vezetünk, Földesi Ferenc – aki ezen részek kurátora – rendkívüli szakismeretével kiegészítette a látottakat.

A közelgő ünnep okán is ki kell még emelni a fennmaradó kiállításrészek közül a 2022. március 15-én megnyílt, a Himnusz, a Szózat és a Nemzeti dal OSZK-ban őrzött kézíratai köré épített Vershaza című tárlatot is. Az élményszerűséget szem előtt tartó kiállítás (érintőképernyők, mozgó installáció) bemutatja a versek legfontosabb szövegkiadásait, továbbá végigköveti e versek emblematikussá válásának folyamatát. Kitér néhány jelentős történelmi pillanatra, amellyel a versek visszavonhatatlanul összeforrtak.

Végezetül meg kell jegyezni, hogy a nagyon tartalmas ESSZENCIA című kiállításban megtestesül az a hitvallás, mely szerint az Országos Széchényi Könyvtár élő és nyitott könyvtárként kíván működni, és ezzel is hozzájárul ahhoz, hogy a következő évtizedben Magyarország ott legyen a legtöbbet olvasó európai nemzetek között. Ez az a gondolat, amely mentén mi, könyvtárostanárok is végezzük munkánkat. Hiszen Rózsa Dáviddal, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatójával egyetértve:

„nincs élet könyvtár nélkül, s fordítva: könyvtár sincs élet nélkül”.

Veit Nóra könyvtárostanár

Budapest XIII. Kerületi Pannónia Német Nemzetiségi Kétnyelvű és Angol Nyelvet Oktató Általános Iskola

Felhasznált forrás: <https://www.oszk.hu/esszencia-allando-kiallitas>

„Ökoiskola és iskolai tanösvény program” című előadás az Ady Endre Gimnáziumban

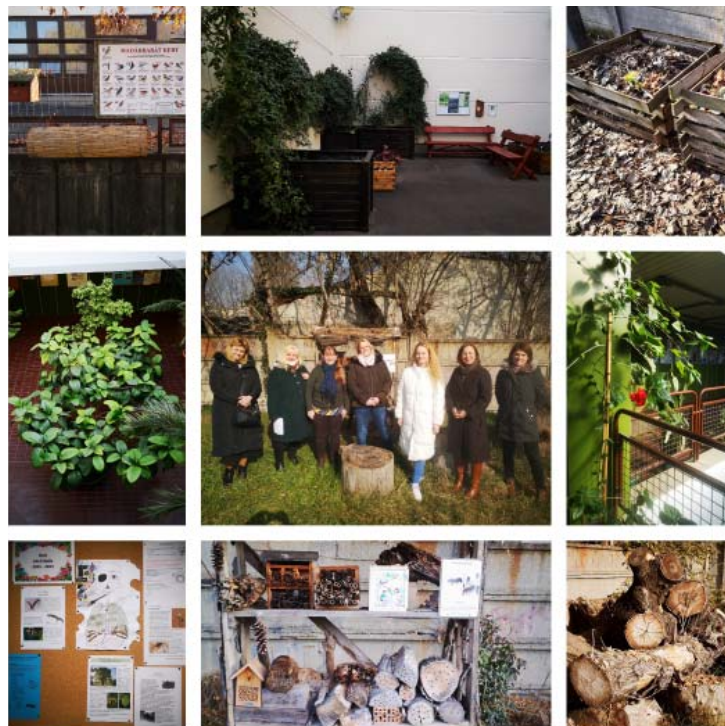
A Tankerületi Pedagógiai Napok keretében hirdettük meg az előadást, melyen hét vendég vett részt. Érkeztek kollégák az Eötvös József, a Csata Utcai, a Hunyadi Mátyás és a Zuglói Hajós Alfréd Általános Iskolából, valamint a Tankerületi Központból.

Előadásom első részében vetített képek segítségével mutattam be a **Budapest XIII. Kerületi Ady Endre Gimnázium** elmúlt években történt, ökoiskola létünkkel kapcsolatos fejlesztéseit. Igyekeztem kitérni a gyakorlati tapasztalatokra, például, hogy milyen madárodú típusok váltak be, hogyan kellett átalakítanunk az etetőket a helyi viszonyoknak megfelelően, milyen kihívásokat rejt a magaságyások létesítése. Szó esett a Beporzók napi rendezvényeinkről, fotópályázatról stb.

Ezután ismét felajánlottam, hogy szívesen fogadunk általános iskolás csoportokat a tavaszi és az őszi időszakban az iskolai tanösvényen. A korábbi látogatások képei segítségével mutattam be a programot, valamint átadtam a részletes ismertetőanyagunkat is. (Ez utóbbit kérésre más iskoláknak is elküldjük.)

Kérdések kapcsán szó esett az ökoiskola pályázatok formai és tartalmi követelményeiről is.

A program második felét a szabadban töltöttük. Megmutattam a Zöld Átriumot, amit pályázati pénzből alakítottunk át szürke, betonozott helyből zöldfelületté. Beszéltem azokról a módszerekről, melyekkel a magaságyások élettartama jelentősen megnövelhető. Megmutattam azokat a növényeket, melyek jól érzik magukat az átriumban, s ültetésük óta nagyot nőttek.

Az iskola kertjében végigjártuk a tanösvényt, melyen 2011 óta üzemeltetünk odútelepet, télen pedig etetjük a madarakat. Felhívtam a figyelmet a vásárolt eszközök előnyeire és hátrányaira.

A fűszerkert még télies képet mutat ilyenkor februárban, de a Rovar Hotel lakott részeit megcsodáltuk. Szó esett egy nagy méretű Rovar Hotel telepítési lehetőségeiről.

Jó hangulatban beszélgetve, eszmét cserélve töltöttük ezt az egy órát. A továbbiakban valószínűleg szorosabb kapcsolatot tudunk kiépíteni a résztvevők iskoláival.

*Frekot Erika
ökoiskola koordinátor*

GeoGebra - matematikai szakkörön

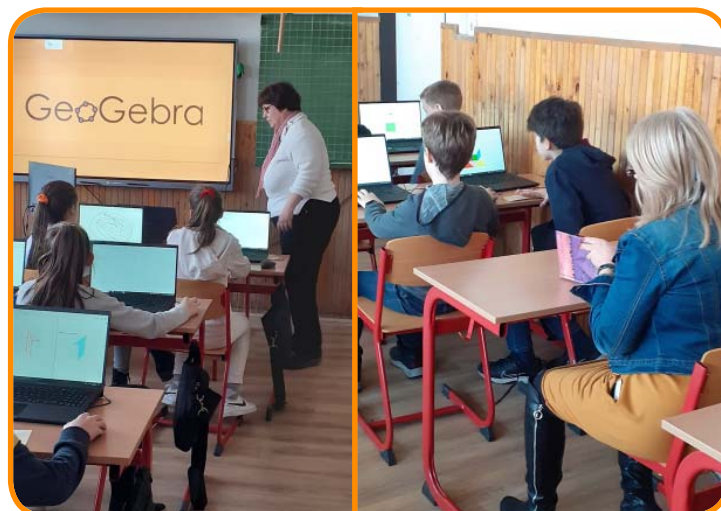
Helyszín: Zuglói Hajós Alfréd Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

Az előadást és bemutatófoglalkozást tartotta: Sztanó Zsuzsa matematika-ének szakos tanár, intézményvezető-helyettes

Mi is az a GeoGebra?

A GeoGebra egy szabadon letölthető matematikai oktató-program. A program segítséget nyújt az algebrai feladatok megoldásában az általános és középiskolai korosztály számára. A program megalkotója, Markus Hohenwarter szerint azért tanulják sokan nehezen a matematikát, mert az csak absztrakt térben nyilvánul meg, nem a fizikai valóságban. Ha ezeket megjelenítjük, láthatóvá tesszük az összefüggéseket, gyorsabb a megértés. Erre láthattunk kiváló példát.

A Zuglói Hajósban szakköri keretek között alkalmazzák az ötödikes tanulók a programot. A tehetséggondozó szakkör másfél éve működik, az akkor negyedikes tanulókkal kezdte el kolléganőnk a GeoGebrát használni. A gyerekek nagyon kreatívan oldják meg a segítségével a geometriai feladatokat. A programmal matematikai objektumokat hoznak létre a felhasználók, amely a logikus gondolkodást, a rendszeres szemléletet és a térlátást is kiválóan fejleszti, nem utolsósorban nagy motiváló erővel bír. Ezt a lelkesedést láttuk a foglalkozáson, a gyerekek és Sztanó Zsuzsa tanárnő részéről is.

A közösen megoldott feladatok után módunk volt megnézni a tanulók eddig elkészített munkáit is. Lelkesen meséltek a gyerekek egy-egy geometriai alakzatról, annak elkészítéséről.

A program a világ 190 országában van jelen. Örülünk, hogy iskolánk úttörő szerepet vállal a GeoGebra felhasználásával.

*Koppányné Dienes Marianna
intézményvezető-helyettes*

Német nyelvű házi olvasmány (Janosch: Oh, wie schön ist Panama) gamifikációs feldolgozása online formában

Helyszín: Zuglói Hajós Alfréd Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola

A foglalkozást tartotta: dr. Gyenéné Kovács Edina, történelem és német nyelv és irodalom szakos bölcsész és tanár

2023. február 16-án a Közép-Pesti Tankerületi Központ által szervezett Pedagógiai Napok keretében iskolánkban, a Zuglói Hajós Alfréd Magyar-Német Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában dr. Gyenéné Kovács Edina német szakos tanárnő tartott előadást az általa összeállított és az 5. évfolyamon kipróbált, és már többször megvalósított projektről.

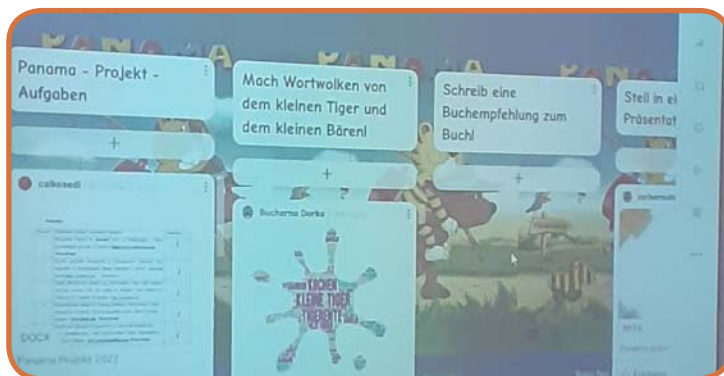
Az „O wie schön ist Panama” c. gyermekirodalom német nyelven való olvasása az alapja a projektnek. A kéttannyelvű oktatás kereteibe beleillik az irányított kérdésekkel segített, önálló szövegfeldolgozás. Kolléganőnk érdekes feladatokat állított össze a gyerekeknek. Képregényt készítettek, Panama címmel rapdalt állítottak össze, gyakorló tankockát készítettek a könyv kifejezéseiből, gondolattérképpel dolgoztak.

A tanulók számtalan digitális platformmal ismerkedtek meg a projekt elkészítése alatt. A timetoast, a wordart,

a scrumbrl, a prezi, a storyboardthat, a wordwall, a learning-apps és a padlet felületek használata fontos szerepet játszik a digitális kompetenciák fejlesztésében. A tanulók a megszerzett tudást a későbbi tanulmányaik során is kamatoztatni tudják.

A továbbképzés résztvevői nem mentek el üres kézzel, a feladatok leírását és a felhasznált digitális tartalmakat viheték magukkal.

Koppányné Dienes Marianna, intézményvezető-helyettes

Tablettel támogatott gyakorló óra 10-es számkörben

Bemutató óra a **Budapest XIII. Kerületi Hegedüs Géza Általános Iskolában** 2023. 02. 16-án

Pedagógus neve: Barnóczki Csaba

Osztály: 1.b

Tantárgy: Matematika

A tanóra elsődleges célja az összeadás és kivonás értelmezése, a mennyiségi viszonyok összehasonlítása (több, kevesebb, egyenlő), műveleti tulajdonságok megfigyelése (összeadás, kivonás), műveletsorok megoldása változatos tevékenységek alapján, tablet használatával.

A tanulók 4 fős asztaloknál dolgoztak, a csoportmunka már jellemző, de még a differenciálás ebben az időszakban nem használatos az első osztályos tanulóknál. A digitális kultúrához kapcsolódás a tabletek kezelése és használata segítségével az órán tökéletesen megvalósult. A legtöbb gyermeknél megfigyelhető volt az eszköz biztonságos használata, persze néhányan egy-egy művelet elvégzéséhez segítséget kértek. A magyar nyelv és irodalom tantárgyi kapcsolatokat nagyon jól tükrözte a megfelelő szóhasználat, az egész mondatokban történő megfogalmazás, válaszadás. Az óra teljes egészében pontosan és szakszerűen nevezte meg a pedagógus és a gyerek egyaránt az elvégzett műveleteket. Az ellenőrzés és önellenőrzés folyamatos volt az egész óra alatt.

A tervezett időkeretet a pedagógus végig tartani tudta, a tervezett tevékenységek kivétel nélkül sorra kerültek az óra menetének sorrendjében. Az ismétlés és tudatosítás folyamatát a gyermekek számára érdekessé tette a digitális eszközök összehangolt használat. Többbétű és rendkívül színesen összeválogatott feladatokat tekinthetünk meg

a 10-es számkörben történő műveletek gyakorlása és megerősítése terén. A gyermekek figyelme még az óra vége felé is intenzív maradt, köszönhetően a változatos és jól megválasztott, összehangolt munkaformák alkalmazásának. A QR-kódos leolvasás a gyerekeknél kis felzúdulást váltott ki, mivel a négy leolvasott művelet közül 3 azonos volt, ez véletlenül sikerül így, de nem okozott gondot. A pedagógus ügyesen feltalálta magát. Az összefüggések felismerése, a problémamegoldó gondolkodás, emlékezőképesség és számolási képesség fejlesztése folyamatosan valósult meg a feladatok végzése közben.

A gyerekek nem csupán a feladatokat végezték lelkesedéssel, de az óra legnagyobb részében iskolásoktól elvárt magatartási formát követték. Kevés volt a jelentkezés és felszólítás nélküli bekiabálás, türelmesen várták, hogy jelentkezés után szólítsák fel őket. Az egyéni számolási képességek mérésére nagyon jól alkalmazta a pedagógus a Word Wall feladatát, ahol 10 művelet elvégzéséről azonnali visszacsatolást kapott a játékos feladatvégzés után. A páros munka is nagy izgalommal töltötte el a gyerekeket, látszott, hogy a tableten alkalmazott számolási verseny megszokott és szeretett tevékenység az órai munka játékos zárásaként.

Nagyon tetszett, hogy az óra végén értékelhették egy postitre rajzolt smile jel felragasztásával a táblára, hogy érezték magukat az órán. Jellemzően 3 gyengébb tanuló alkalmazta a közömbös jelet érthető módon, mivel ők kevésbé tudták tartani a tempót a többi gyermekkel. Kedves megjegyzés volt a pedagógus részéről, hogy azt mondta: Majd a következő órán mosolyra fakasztjuk őket is!

*Tóthné Péterffy Ágnes
igazgatóhelyettes*

„A gyengénlátás fogalma; Saját élményű gyakorlat; Agyi eredetű, vizuális feldolgozási problémák”

Összefoglaló a Közép-Pesti Pedagógiai Napok keretében a **Gyengénlátók Általános Iskolája, EGYMI és Kollégiuma** által szervezett szakmai programról

Módszertani intézményegységünk első alkalommal vett részt előadással a Közép-Pesti Pedagógiai Napok rendezvényen. A gyengénlátás fogalmáról és annak pedagógiai következményeiről rendszeresen tartunk előadásokat befogadó pedagógusoknak, szülőknek, felső tagozatos és középiskolás tanulóknak. Egy ilyen bevezető előadással indítottuk ezt a programot is. Az előadás az ép látás működéséből kiindulva közelíti meg és magyarázza a gyengénlátás definícióját és jellemzőit, illetve az ebből fakadó következményeket. Ezt az előadást általában saját élményű szimulációs gyakorlat követi, nem volt ez másként ez alkalommal sem.

A gyakorlat során a résztvevők megtapasztalhatták a csökkent látásélesség okozta jellegzetes problémákat, kihívásokat. Interaktív módon, különböző játékos tevékenységek során vezettük rá őket a vizuális akadálymentesítés lehetséges módjaira, a gyengénlátó és aliglátó gyermekek számára megfelelő vizuális környezet kialakításának szempontjaira.

Az agyi eredetű látássérülés, mint kórok, napjainkban egyre elterjedtebb, ugyanakkor diagnosztizálására és a vele kapcsolatos konkrét teendők meghatározására még a fejlettebb országokban is csak kísérletek történnek. Intézményünk igyekszik a különböző, nagymúltú látáscentrumok (pl. amerikai, skót) által megjelentetett anyagokat megismerni, az általuk már alkalmazott diagnosztikai eljárásokat itthoni körülmények között kipróbálni. Fontosnak tartjuk az agyi eredetű látássérülésről szóló ismeretterjesztést is. A harmadik blokkban elhangzott előadás fotókkal és videókkal igyekezett bemutat-

ni, hogy a vizuális feldolgozási zavar milyen következményekkel jár, milyen nehézségeket okozhat a tanulóknak, és milyen következményei vannak a pedagógiai munkára, az oktatási környezetre, a tanulószervezésre vonatkozóan.

A jelenlévők nyitottan, aktívan vettek részt a programon, szívesen osztották meg tapasztalataikat velünk és egymással. Igazi műhelymunka zajlott, amelynek során a saját élményben részesülő kollégák és a szakemberek között jó hangulatú szakmai párbeszéd bontakozott ki. A Mozgásjavító Általános Iskola munkatársaival a továbbiakban is folytatódik majd ez a szakmai együttműködés, hiszen náluk is tanul gyengénlátó tanuló, így pedagógusainak szükségük van az általunk nyújtott szakmai-módszertani segítségre, amiben természetesen készséggel állunk a rendelkezésükre.

Fontosnak tartjuk, hogy különböző szakmai rendezvények keretében megismerkedhessünk egymás munkájával, tovább építhessük szakmai kapcsolatainkat. Jó alkalmat kínált erre a Közép-Pesti Pedagógiai Napok, örülünk, hogy éltünk a lehetőséggel, és ilyen körben is megoszthattuk tudásunkat.

Garai Szilvia intézményegység-vezető

Megoldáskeresés a szülői kommunikációban

Sokat sejtető címmel invitáltuk a **Budapest XIII. Kerületi Herman Ottó Általános Iskolába** 4 órás minikurzusra kollégáinkat. Dr. Borsiné Lantos Dóra mesterpedagógus szaktanácsadót, a Budapesti POK konfliktuskezelési csoportjának az előadóját kértem a fel a műhelymunka megtartására.

A kollégánő gyakorlott előadó, nagyon gyorsan elérte a hallgatók maximális figyelmét. Bepillantást nyertünk az asszertív kommunikáció, az értő figyelem, értő hallgatás és megoldás-orientált kommunikációba. Nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is megtapasztaltuk ezeknek a nehézségeit és előnyeit egyaránt.

A délután folyamán a pedagógusok kifejezhető, megosztható tudást szereztek a modern előadói, retorikai kommunikációs ismeretek alkalmazásának gyakorlásában a pedagógusi munkához kapcsolódóan.

A hatékonyságot segítő és gátló minták megismerése után kommunikációs kompetenciáink fejlődtek, segítő minták

gyakorlását követően a pedagógusok készsége bővült.

A technika elsajátításához a továbbiakban folyamatos önfejlesztő munkára van szükség, melynek igénye a pedagógusokban kialakult.

Ágri Dóra intézményvezető

GÉMKLUB társasjátéknap

„Létfontosságú, hogy az ember időnként olyasmivel foglalkozzon, ami nem létfontosságú.”

Mérő László

Az idei pedagógiai szakmai napon a kerületi matematika munkaközösség egyik kiemelkedő rendezvénye volt a Gémklub társasjáték bemutató. Tizenhat társasjáték-kedvelő kolléga látogatott el iskolánkba, a **Budapest XIII. Kerületi Herman Ottó Általános Iskolába**, hogy részt vegyen a rendezvényen. A programon voltak logikai (Shadow Glyph LogiQuest-ek, Cortex Harry Potter, Dobble Minyonok), partijátékok (Nem én voltam!, Pont a közepébe, Spicy, Stella), egyszemélyes (ZipCity), kooperatív (Csak egy, Szókapocs) és családi játékok (Akropolisz, Cascadia vadvilága, Project L, Splendor Marvel). Rengeteg társasjátékot bemutattak nekünk a Gémklub játékmesterei Balázs és Miki, mindet ki is lehetett próbálni. Bármelyik játék a bemutatottak közül alkalmas iskolai használatra a délutáni pihenőidőben, az asszociációs játékokat tanórán is lehetne használni. Minden résztvevő nagyon jól érezte magát, még tovább is maradtunk, mint

eredetileg tartott volna, annyira megfellekedtünk az időről játék közben. Egy izgalmas, élménydús délutánban volt részünk, ahol mindenki feltöltődhetett. Összességében nagyon tetszett a program, érdemes lenne minden évben megszervezni.

Csallóköziné Baranyi Zsuzsa
matematika tantárgygondozó

BEVEZETÉS A FELADATLAPÍRÁS REJTELMEIBE – AVAGY HOGYAN SZERKESSZÜNK MÉRŐESZKÖZT SZAKSZERŰEN?

Az előadás és a munka kilenc vendég jelenlétével zajlott a **Budapest XIII. Kerületi Herman Ottó Általános Iskolában** (1137 Budapest, Radnóti Miklós utca 35.) kellemes, oldott hangulatban. Célja a sokak számára oly távolinak, bonyolultnak és értelmetlennek/érthetetlennek tűnő mérés/értékelés testközelibbé tétele volt, illetve az, hogy meghozza a kedvet saját mérőeszköz(ök) készítéséhez, alkalmazásához, az ezirányú tudás továbbfejlesztéséhez.

Az összességében kétórás program négy részből állt.

Egy körülbelül 15 perces PowerPoint bemutatóval támogatott előadásrészlettel kezdtünk, amelyben áttekintettük a mérés és értékelés formáit, alkalmazási területeit, nehézségeit, valamint röviden a különböző kompetenciákat.

Ezután szintén egy PowerPoint bemutatóval támogatott előadás következett körülbelül 30 percben. Ekkor a pedagógiai értékelés szintjei, funkciói, különböző típusainak alkalmazási időpontjai és az iskolai értékelésben előforduló elmentmondások kerültek szóba. Elhangzottak a legfontosabb fogalmak (mérés, item, súlyozás, alapelvek – objektivitás/reliabilitás/validitás, feladattípusok) és azok rövid magyarázata, használata, az ide tartozó szabályok. Szó volt a tudás, a követelmények és a feladatok kapcsolatáról.

Rövid szünet után konkrét feladatok elemzésével folytattuk – most már kicsit „beszélgetős” formában – a munkát.

Minden feladattípusra megnéztünk egy-egy feladatot (rossz feladatoknál megbeszéltük, hogy miért rossz, jó feladatoknál azt, hogy miért jó).

Zárásképpen mindenki készített a saját szakterületének megfelelően egy feladatot javítókulccsal együtt, amit közösen kielemeztünk, megbeszéltünk.

Remélhetőleg mindenki elégedetten távozott, és tudott „hazavinni” értékes információkat!

Kozma Rita Zsuzsanna
tanár, szakértő

Nézőpont kérdése, avagy több szem(pont) többet lát Környezeti témák feldolgozása szempontváltásokkal

A **Budapest XIII. Kerületi Herman Ottó Általános Iskolában** bemutató óra keretében másodikos osztályommal vállalkoztunk arra, hogy bemutadjuk (hiszen egy bemutató órán nem csak a pedagógus, de az egész csoportja bemutatkozik), hogyan ismerkedünk elemi szinten a környezettudatossággal.

És itt hangsúlyozom, hogy elemi szintről, a megértés kisgyermekkorai fázisáról van szó. Ez egyrészt megnehezíti, másrészt megkönnyíti a pedagógus munkáját, aki a maga felnőtt szemüvegén át gondolkodik és tevékenykedik a környezeti nevelésben. Bemutató foglalkozásomra igyekeztem a gyerekek számára jól megragadható, játékos, ill. tevékenykedtető feladatokkal, gyakorlatokkal készülni, hogy a legközvetlenebb formában élhessék át a környezetünkről való gondolkodás alapjait.

De mik is ezek az alapok? Fontos szerepet szántam óránkon a versnek, mesének, körjátéknak, szerepekbe való belehelyezkedésnek, a különbségek és hasonlóságok megfigyelésének, a viszonylagosság felfedeztetésének, mert ezekbe a gyerekek is jól, könnyen bevonhatók. Ezekben szívesen vesznek részt. Mindezekben keresztül szinte észrevétlenül ké-

pések elsajátítani, hogy a környezeti nevelés saját magunk, érzéseink, gondolkodásmódunk és a környezetünkhöz való viszonyulásaink mélyebb megismerésével kezdődik.

Ezen a komplex, magyar – környezetismeret – etika órán vonultattunk fel jól használható, bevált feladatokat, játékokat, melyekkel reményeim szerint sikerült a hospitáló pedagógus kollégák módszertani tárházat is gazdagítanom.

Kiss Zsuzsanna tanító

Beszámoló a Pi története című előadásról

2023.02.15-én kedden 15-16 óra között, a Közép-Pesti Pedagógiai napok keretén belül Nagy Norbert matematika-informatika-angol szakos tanár kolléga tartott előadást a **Hunyadi János Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskola** nagytermében az okostáblát felhasználva.

A Hunyadi János Ének-zenei, Nyelvi Általános Iskolából több kollégát is érdekelt a program, és más iskolákból is jöttek a meghallgatni az előadást. Összesen 16 fő volt jelen.

Az előadás egy matematikai állandóról szólt, a kör kerületének és átmérőjének hányadosaként definiált transzcendens számról, értéke kerekítéssel 3,14159. Az előadás bevezetésében matematikatörténeti ismeretek hangzottak el, több híres matematikust megemlítve, akik próbálták többféleképpen meghatározni a pi értékét, ilyen volt Arkhimédész, Fibonacci, Ludolph Van Ceulen, róla hosszú ideig nevezték Ludolph féle számnak is. Ezt követően kis bepillantás történt egy matematika órára, hogyan ismerkednek meg az általános iskolában a diákok a matematika és fizikaórán

igen gyakran használt valós számmal. A legérdekesebb rész ezután következett, amikor egy zeneszám volt hallható, amelyben a pi számjegyeit használták fel, és miközben az egyes hangok követték egymást, úgy jelentek meg az okostáblán látható kottában a hangjegyek, így nemcsak hallhatóvá, de egyszerre láthatóvá is vált a zenemű a jelenlévők igen nagy tetszésére. Ezután egy filmből több látványos jelenet került bejátszásra, amely egy fiú életéről szólt, akit pi-nek hívtak, a film címe Pi élete. Mint érdekesség hangzott el, és látható is volt több olyan tárgy, ruhanemű, póló, bögre, amelyen ezt a számot jelenítették meg.

Végül meg kell említeni, hogy az előadás érdekfeszítő volt nemcsak a matematika tanárok számára, hanem azok számára is, akik kevésbé jártasak a matematikában. Az előadáson sok új és érdekes információ hangzott el, amely később felhasználható a tanítás során a tanórákon, szakkörökön is.

Tuska Zsuzsanna

3M_ MÚZEUM_MŰVÉSZET_MÚZEUMPEDAGÓGIA

Beszámoló a 2023-as Közép-Pesti Pedagógiai Napok keretében tartott programról

A program helyszíne: MUPA-LUDWIG KORTÁRS MŰVÉSZETI MÚZEUM, 1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.

A programot vezette: Hemrik László múzeumpedagógiai osztályvezető

A programon résztvevők száma: 10

A programot szervezte: Benkő Csilla Judit rajz tantárgygondozó

A program tematikájával az volt az előzetes célom, hogy olyan továbbképzési workshopon vegyünk részt, amely a tantárgyunk, a rajz-és vizuális kultúra- olyan fontos részére hívja fel a figyelmet, mint a múzeumpedagógia, ill. ehhez kapcsolódva szélesíti a tanításban felhasználható módszertani repertoárunkat. Így a múzeumokban, kiállításokon levő ismeretanyag tanórákon való felhasználásában bővíti ismereteinket.

A workshop résztvevőiként megismerkedtünk a Ludwig Múzeum épületével, gyűjteményével, fő feladataival, a kortárs képzőművészet néhány jellegzetes sajátosságával, a kortárs művészet múzeumpedagógiájának céljával, s néhány módszerével.

Így a helyszínen mint gyakorló pedagógusok a következő kulisszatitkokra kaphattunk válaszokat a múzeumi backstage-ben:

Miért kell kortárs műveket is restaurálni?

Hogyan csomagolják el szállításra az alkotásokat?

Miért van fotel a hatalmas teherliftben?

Hogyan lett a magyar Ludwig Múzeumnak 4 Picasso alkotása?

A teherlifttel feljutottunk az állandó kiállító térbe, ahol a művek közé beülve bemutatkoztunk, és egy a kiállításon levő alkotáshoz kapcsolódva mondtuk el órai alkotói feladatötletünket.

A kiállítás alkotásainak megismerésével más nézőpontból szemléltük meg közvetlen és tágabb környezetünket, közösen elgondolkoztunk a kiállító művészek koncepció-

ján, illetve önálló véleményt formáltunk a kiállításon bemutatott kortárs képzőművészeti alkotásokról.

A kiállítás megtekintése után megismerkedtünk a könyvtárral és a foglalkoztató hellyel.

A foglalkoztató szobában körbe nézhettünk a gyerekcsoportokkal készült alkotások között.

Teázás közben arról beszélgettünk, hogy a tanulók így profitálhatnak a múzeumi foglalkozásból: lehetőséget kapnak az elvont gondolkodás és az új információk beépítésének gyakorlására, szubjektív látásmódjuk kialakítására, a kooperációs, érvelő készség, képi látás fejlesztésére, a kreatív gondolkodásra, és mindezt vizuális alkotásban is megjeleníthetik.

A kortárs kiállítás és a hozzá kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozások koncepcionális és módszertani elemeit saját praxisunkban is felhasználhatjuk. Megtapasztalhatjuk, hogy a lexikális ismeretek bővítésén és a vizuális érzékenység finomításán túl a foglalkozások hogyan járulhatnak hozzá ahhoz, hogy a diákok az adott kiállítást a saját személyes jelenükre vonatkoztatva tudják feldolgozni, valamint, hogy a személyes és csoportos alkotói élményeken felül milyen eszközökkel erősíthetjük a dialógusra épülő véleményalkotást, a diákokat érintő aktuális társadalmi folyamatokra való reflexió készségeit is.

Az elégedettségi felmérés kérdései alapján a workshop:

„Nagyon inspiratív volt”, „Sok értékes ötletet, véleményt hallottam, hasznos dolgokat tanultam.”

„Tovább motivál arra, hogy ha nem is jutunk el múzeumi foglalkozásra, de hasonló projekteket, feladatokat végezzek...”

„A kollégák rövid bemutatkozása izgalmas volt”

„Örültem, hogy megismerhettem a Ludwig Múzeum kulisszatitkait”

„Belülről kifelé” haladtunk, nagyon érdekes, elgondolkodtató alkotásokat láttunk.

Benkő Csilla Judit

XIII. kerületi rajz tantárgygondozó

HULLADÉKBÓL ENERGIA

Sokat gondolkodtam rajta, hogy a Közép-Pesti Tankerület által szervezett Pedagógiai Napok alkalmából az idén milyen szakmai programot találjak ki a XIII. kerület kémiatanárai számára. Végül a Rákospalotai Hulladékhasznosítóra esett a választásom, ahova meghívtam a XIII. és a XIV. kerület biológia és kémia szakos tanárait is.

Miért pont a Hulladékhasznosító?

Nos, napjaink energiaválságos időszakában minden ország számára nagyon fontos a hatékony energiagazdálkodás. A Rákospalotai Hulladékhasznosítónak kiemelkedő szerepe van az Európai Unió, így hazánk klímavédelmi céljainak teljesítésében, így arra gondoltam, hogy az itt folyó jó gyakorlat megismerése, sőt élőben történő bemutatása minden bizonnyal hasznos lehet a kollégák számára.

Programunk első állomásán Dr. Weimann-Szabó Krisztina üzemgazdasági előadó egy videofilm levetítését követően egy szakmai előadás keretében megismertett bennünket a Hulladékhasznosító Mű történetével, valamint a hasznosítóban folyó technológiával.

A szemétegető szükségességének gondolata már több, mint 100 éve megfogalmazódott, ugyanis 1904-ben a Mérnöki Hivatal már javaslatot tett egy szemétegető létesítésére, hiszen azt már akkor is jól tudták az emberek, hogy a szemét elégetésével gőzt lehet előállítani, amit aztán fűtésre és villamosenergiatermelésre lehet fordítani. A gondolatot azonban csak nagy sokára követték a tettek!

1976-ban született az a Minisztertanácsi határozat, amely elrendelte a hulladékégető létesítését.

1977-ben el is kezdődött az építés, szerelés, majd 1982-ben megtörtént az üzembe helyezés. Napjainkra azonban – a jogszabályi szigorítások miatt – számtalan rekonstrukción esett át a létesítmény. Szükségessé vált pl. az égető károsanyag-kibocsátásának csökkentése, amelynek érdekében ma már ötlépcsős füstgáztisztítási eljárást alkalmaznak az erőműben, amelynek eredményeként a létesítmény működése maradéktalanul megfelel a legszigorúbb hazai és uniós környezetvédelmi normáknak.

2002 és 2005 között pedig sor került a kazánok energiahatékonyság-növelő és a legkorszerűbb műszaki színvonalnak megfelelő átépítésére is.

Ma ez Magyarország egyetlen hulladéktüzelésű erőműve, amely az ideérkező – nem szelektíven gyűjtött – kommunális hulladék energetikai hasznosításával távhőt és villamosenergiát állít elő. Egy év alatt átlagosan mintegy 400 ezer tonna hulladékot égetnek el itt, amelyből több, mint 1,113 millió GJ energiát értékesítenek. Mire elég ez? Ebből biztosítják az erőmű önfogyasztását, kb. 140 ezer ember évi villamosenergia-szükségletét, valamint ebből fedezik 33 ezer lakás távhőellátását.

Az erőmű távhőtermelése 2022-ben 32 millió m³ földgáz felhasználását takarította meg Magyarország számára.

Mivel az ideérkező szilárdhulladék fele biológiai eredetű, így az elégetésükből származó szén-dioxid klímasemleges, azaz nem növeli az üvegházhatást.

Ezt a szakmai előadást követte programunk talán legizgalmasabb és legérdekesebb része, amikor mindannyian felvettünk egy védősisakot, és tágas liftekkel felmentünk az üzembe.

Természetesen egy szemétegetőbe látogatva mindannyian arra számítottunk, hogy nem kimondottan kellemes szagokban lesz részünk, azonban mondhatom kellemesen csalódtunk, mert ez már egy olyan modern technológiával felszerelt üzem, hogy bár nem volt kellemes, de mégsem volt mellbevágóan büdös szaga az immáron valószínűleg bomlásnak induló szemétnak.

Itt először kis ablakokon bepillanthattunk a kazánok tűzterébe, ahol 1000-1100 °C-on ég el a szemét. A kazánok az égéshez szükséges levegőt a zárt szemétbunkerekből veszik, így az ürítéskor keletkező por és bomlásigázok nem jutnak ki a szabadba.

A kazánok után felülről megnéztük a teljesen zárt 10 ezer m³-es hulladékbunkereket, ahová a szemetesautók kiürítik a rakományt, majd innen 2 db 10 tonnás polipmarkoló daru segítségével jut az elégetendő szemét a kazánok garatjába. Egy adag szemét kb. fél óra alatt teljesen elég. A keletkező salakot eltávolítják, kezelik, a megtisztított füstgázt pedig egy füstgázventilátor segítségével az erőmű szimbólumává vált 120 m magas toronyba fújják.

Ezután megnéztük az ún. vezénylőt, ahonnan teljesen automatizáltan, számítógépes folyamatirányítással történik a tüzelés szabályozása.

Mind a 4 kazán emissziómérő, monitoring rendszerrel rendelkezik, tehát folyamatosan ellenőrzik és mérik a szennyező komponenseket, és ha kell, ennek alapján beavatkoznak a folyamatokba.

Látogatásunk következő állomása a Hulladékhasznosító Mű laboratóriuma volt, ahol többek között mind a bejövő, mind a kimenő víz folyamatos vizsgálatát végzik, valamint itt készítik a különböző munkafolyamatokhoz szükséges reagensket.

Látogatásunk utolsó állomásaként a Hulladékhasznosító Víz-vegyi üzemegység vezetője, Brevák János tartott egy 1.5 órás, speciális ismertetőt és vezetést az üzemrészlegben. Ez az üzemegység segíti a kalorikus üzem munkáját és állítja elő a technológiai folyamatokhoz szükséges pót- és tápvizeket.

A turbinából távozó nem fűtési célú gőz vákuum alatt csöves kondenzátorban csapódik le, míg a kondenzáció hűtővíze 4 blokkból álló nedves hűtőtoronyban hűl vissza. A vízelőkészítés hagyományos, teljes sótalánítási rendszerű, amely anion- és kationcserélő blokkokból, valamint ún. kevertágyas blokkokból áll. Hűtővízként karbonátmentesített víz szolgál. A pótvíz a hálózati ivóvízrendszerből származik. A vízelőkészítő rendszerből külön semlegesítő medencén keresztül, megfelelő pH-beállítást követően távozik a szennyvíz a városi csatornahálózatba.

Ma már mindenki tudja, hogy az emberi civilizáció rohamos fejlődésének «eredményeképpen» drasztikus mérték-

ben megnövekedett és felhalmozódott hulladék nagyon nagy terhet ró a környezetre, amelynek negatív hatását némiképp kompenzálja a hulladék megfelelő eljárással történő kezelése. Erre a mai napon egy nagyon hatékony és példaértékű módszerbe kaphattunk bepillantást. Látogatásunk alkalmával arról is megbizonyosodhattunk, hogy ma már megdőlték azok a sztereotípiák, amelyek a hulladékégetéssel kapcsolatosak, nevezetesen a bűz és a levegőszennyezőanyag kibocsátás.

Örülök, hogy sok kolléga választotta ezt a programot, akiknek kedves köszönő szavai és pozitív visszajelzései alapján úgy gondolom, hogy ez a szakmai nap is jól sikerült. Feltöltöttünk, sokat tanultunk, és számtalan új, érdekes információval lettünk gazdagabbak a mai délelőttön.

Lovasi Ildikó

XIII. kerületi kémia tantárgygondozó

MÉTA-séta a néprajzi Múzeumban

A történelem munkaközösség tagjai és más érdeklődő pedagógusok – tanítók, általános iskolai és gimnáziumi tanárok a XIII. és a XIV. kerületből – számára a programot az új épület bemutatásával kezdtük. Megismerkedtünk az építészek által megvalósított érdekes és új technikai, valamint környezetbarát megoldásokkal. Az intézmény 150. évfordulójára megnyitott épület a Liget Budapest Projekt keretében valósult meg. Mondhatjuk, „hazatért” a Ligetbe a Néprajzi Múzeum, hiszen első kiállításai a Millennium évében itt voltak. A Városliget szélén álló, két egymásba fonódó domboldalt megidéző, látványos új épület különlegessége a közel félmillió pixelből kialakított üveghomlokzati díszítés, amely 20 magyar és 20 nemzetközi néprajzi motívum kortárs újrafogalmazását jeleníti meg. A több mint 7000 négyzetméteres tetőkert legmagasabb pontján gyönyörű panorámát nyújt. A földszinti színpompás Kerámiatérben haladva már láthattuk, hogy a többszörösére növekedett térben új koncepciókkal is jól érvényesül a múzeum hatalmas és gazdag magyar néprajzi és a világ minden részéről származó etnokulturális anyaga.

A program a MÉTA-térben folytatódott (a MÉTA jelentése itt: Múzeum, Élmény, Tudás, Alkotás). Megfejtettük, hogy az új épület miként közvetít a beltartalomról, és hogyan feszegeti a művészeti ágak közötti határokat. Felfedeztük, hogy a néprajzi kiállítások hogyan váltak esztétikailag is részévé a belső központi többszintes térnek, milyen diákoknak szóló foglalkozásokra adnak lehetőséget.

Ötleteket kaptunk múzeumpedagógiai foglalkozások szervezéséhez főleg a 10-14 éves korosztály számára, de a kisebbeknek – alsó tagozatos gyermekeknek – is élményt adó foglalkozásokat tartanak. A motiváció kialakítása vagy fenntartása céljából ezért ajánlható tanítóknak/más szakos tanároknak is, hasonló témájú tanítási projektbe is beépíthető. Elsősorban a történelem szakos tanároknak, a hon-és népismeret modul tanító kollégáknak szerveztük, de a kiállítások anyaga sokat nyújt a vizuális kultúra, ének-zene szakos vagy a médiaismeret, etikát, kézművességet oktató tanítóknak, tanároknak is.

A kétórás program után lehetőség nyílt a kiállítások önálló felfedezésére is.

Kökényes Katalin, XIII. kerületi történelem tantárgygondozó

Műhelyfoglalkozás a Lisztben

A Közép-Pesti Pedagógiai Napok keretében 2023. 02. 16-án 9.00-10.30 került sor a **Budapest XIV. Kerületi Liszt Ferenc Általános Iskolában** egy pedagógus kompetenciát fejlesztő kézműves foglalkozásomra.

A foglalkozás témája: *papírfonás, papírcsillagok készítése*, jól illeszkedett a pedagógus mesterprogramom innovatív, fejlesztő tevékenységéhez.

A programot a XIII.-XIV. kerület tanítói, technika tanárai számára hirdettük meg. A foglalkozáson való részvételt 12 főben rögzítettük.

A foglalkozáson intézményünk pedagógusai mellett képviseltette magát a Zuglói Heltai Gáspár, a XIII. kerületi Eötvös József, a XIV. kerületi Horváth Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium, és a XIV. kerületi Móra Ferenc Általános Iskola.

A műhelygyakorlat során a résztvevők betekintést nyertek a papírfonás technikájába, a papírból készíthető dísz-, és használati-, valamint játéktárgyak világába.

A foglalkozást Farkas Klára intézményvezető szavai nyitották meg. Ezt követően rövid tájékoztatást adtam a papírfonás tanórai, illetve tanórán kívüli felhasználási lehetőségeiről, a tanulói szabadidő eltöltésének eme lehetőségéről, a rendelkezésre álló szakirodalomról.

Ezután kezdődött el a műhelyfoglalkozás, mely két fő részből állt:

A résztvevők megismerték, begyakorolták a papírfonás alapját képező fonópálcák sodrását. Majd a megfont pálcákból csillagot készítettek.

Ezt követően a kollégákat megismertettem a nyolcasfonással (pókfonás), mellyel íves felületeket lehet kitölteni, s ezáltal a csillag szárait kifonni. A hátralévő időben ennek

a technikának az elsajátítására, a fonástechnika begyakorlására helyeztem a hangsúlyt.

A foglalkozás sikerességét az előkészített szemléltető eszközök, a rész munkafolyamatokat bemutató fázismunkák, az alkalmazott módszereim, a bemutatás, magyarázat, a személyes megsegítés biztosította (a hurkapálca helyes tartása, ujjak megfelelő vezetése a papírsodrás során, a nyolcasfonás technikájának analitikus bemutatása, a fonópálcák helyes vezetése a csillag szélein, közepén).

A műhelyben a munka során kialakult baráti légkör, a jó hangulat biztosította, hogy a résztvevők kellemes élményekkel, hasznos ismeretekkel távozhattak a foglalkozás végén.

Ahogy Obola Julianna az Eötvös Iskola tanítónője mondta „nagyon jól éreztem magam ezen a foglalkozáson!”

A jövőben tervezem a foglalkozások folytatását havi rendszerességgel.

*Barna László
mesterpedagógus- foglalkozásvezető szaktanár*

DIGITÁLIS TOLLPARTÓ

A Közép-Pesti Pedagógiai Napok keretében február 17-én előadással készült a **Budapest XIII. Kerületi Számítástechnikai Általános Iskola** tanára, Nagyné Papp Angéla.

A kollégánő jelenleg iskolánk 2.c osztályában tanítóként dolgozik, valamint a 8. évfolyamon tanít fizikát. Gyakorlatias és szereti alkalmazni a tanítási óráin azokat az IKT eszkö-

zöket, amelyeket bemutatott számunkra, s megismertetett velünk. Betekintést nyújtott a Redmenta, Kahoot, Plickers, Quizlet programok tanórai felhasználási lehetőségeibe. Példákat mutatott a gondolattérkép, az űrlapkészítés, a feladatgenerátorok hatékony alkalmazására is.

23 fő jelent meg, s az informatikateremben ki is próbálhattuk mindazt, amit bemutatott nekünk. A megismert oldalak között találhattunk olyat, amelyeket tanításra, s olyat is, amelyeket ellenőrzésre alkalmazhatunk, s volt, amelyek segítségével a gyerekek játékosan sajátíthatják el a tananyagot. Szinte minden tanítási órán kamatoztathatjuk az ott szerzett tudást. Nagyon jó hangulatban telt ez a szakmai nap, amelyet köszönünk az előadónak, a szervezőknek, valamint az iskola vezetőségének.

*Mezeiné Bene Irén
XIII. kerületi tantárgygondozó*

WORKSHOP A PANNÓNIABAN

Második alkalommal került sor a **Budapest XIII. Kerületi Pannónia Német Nemzetiségi Kétnyelvű és Angol Nyelvet Oktató Általános Iskolában** a Kerületi Pedagógiai Napok keretében egy négy programot magába foglaló színvonalas módszertani továbbképzésre.

A tavalyi workshop sikere után ebben az évben is vállaltam angol nyelvtanárok részére módszertani műhelyfoglalkozás megtartását, melyen a tankerület 7 különböző iskolájából érkeztek hozzánk kollégák.

A workshop célja volt a projekt alapú oktatás becsempészése a mindennapok angol óráiba. Számos lehetőség nyílik papíralapú játékos vagy sok esetben digitális formában elkészített projektmunkák integrálására a tananyagba. A főbb lehetőségek magukban foglalják a központilag javasolt témaheteket, kiemelten foglalkoztunk a Fenntarthatósági Témahét kapcsán a tanteremben megvalósítható feladatokkal, melyek leginkább a tudatos élelmiszerválasztást és az egészséges életmódot célozták. Gyakorlati ötletekkel, felhasználható kompakt órákba beilleszthető anyagokkal láttam el a résztvevőket a Valentin Nap, Témahetek, Karácsony és Újév témakörökben.

A workshopot követően az iskola dísztermében tartott nagyon hasznos és aktuális előadást az MM Publications kiadó. Az előadás a tankönyvválasztásról szólt. Bemutatták a választható könyveket és azok digitális kiegészítő anyagait, szintrendszereket, és beszélgettünk a következő tanévben rendelhető tankönyvcsomagok bemeneti és kimeneti szintjeiről. Ezt követően egy igen sokszínű előadáson a 21. század eszközeivel és jó ötletekkel, jó gyakorlatokkal ismerkedtünk.

Köszönöm a résztvevőknek a lelkes és aktív hozzáállást.

Tyrrell Melinda angol nyelvtanár

Küldj üzenetet dróton!

Ezzel a mottóval hirdette meg a Pedagógiai Napok Programját a technika munkaközösségünk.

Csodás utcában, hangulatos, gyönyörűen felújított épületben, szakmájukat szerető emberekkel találkoztunk. Szépen berendezett, jól szervezett kiállítás. Kár, hogy kisebb a tér, mint a régi az Andrássy úti épületben.

Kivételes és gyönyörű múzeuma a Magyar Postának. Izgalmas volt végignézni, hogyan fejlődtek a szolgáltatások az évtizedek alatt.

Van egy kipróbálható tantuszos telefon és egy közel 100 éves kézikapcsolású telefonközpont.

Az interaktív múzeum a lehetőségek szerint és minden korosztálynak mást ad.

Állandó kiállítás megtekintésével kezdtük a látogatást. Csonka János által tervezett, a világon először használt kísérleti postautóval ismerkedtünk meg. Szinte minden teremben található olyan eszköz, amit meg lehet fogni, értékzsákokot lakattal lezárni-kinyitni, csőpostával táviratot továbbítani, (a modern világban is használatos) telexgépen üzenetet váltani.

Megszólaltathattuk a 80 éves szünetjeladót. Urbán Györgyi, a múzeumpedagógus minden teremben elmondta, hogy milyen eszközöket lehet a gyerekeknek kipróbálni, majd megemlítette milyen foglalkozásokat tartanak a kollégájával. Nagyon lel-

kes, barátságos, rugalmas és nagyon segítőkész hozzáállást tanúsított. Ez napjainkban ritkaság.

Többen jeleztük, hogy tanítványainkat szívesen elhoznánk ide foglalkozásra, de az iskolákba kihelyezett változat sem idegen náluk.

Mi is részt vehettünk egy foglalkozáson, amit már nagyon várt a csapat. Nagyon érdekes volt számunkra is ez a több, mint 2 órás foglalkozás és egy működő távíróval és élményekkel lehettünk gazdagabbak.

Ajánlani tudom elsősorban technika és fizika szakos kollégáknak, de bárkinek, aki szeretne egy tartalmas, élményben gazdag programot szervezni akár családjuk részére is.

Györök Attiláné

XIII. kerületi technika tantárgygondozó

Távírót készítettünk

A nagy tankönyv-talány – mit is válasszunk? (az MM Publications Kiadó tankönyv-bemutatója)

A Budapest XIII. Kerületi Pannónia Német Nemzetiségi Kétnyelvű és Angol Nyelvet Oktató Általános Iskola adott helyet a MM Publications / ELT Central Europe tankönyv-bemutatójának.

Jeroen Bloemsa 26 éve érkezett Magyarországra angol nyelvet tanítani. Kipróbálta magát általános és középiskolában, magántanárként, nyelviskolában, felnőttoktatóként, majd a sokrétű tapasztalatait az MM Publications / ELT Central Europe munkatársaként kezdte hasznosítani. Őt nyelven beszél, soknemzetiségű a családja, így aztán igazán van rálátása, hogy milyen fontos az idegen nyelvek ismerete és azok hatékony tanulása.

Az előadásában bemutatta, hogy mely szempontok alapján válasszuk ki a megfelelő tankönyvsorozatot a diákjainknak, illetve, hogy a kiadó könyvei közül az egyes könyvcsaládok mely korosztálynak szólnak, milyen óraszám mellett használhatóak a leghatékonyabban. Az általános iskolai oktatásban kiemelten fontos, hogy az absztrakt gondolkodás az 5. évfolyamtól jelenik meg a gyerekeknél, ezért ezt az életkori sajátosságot különösen tekintetbe kell vennünk az alsós nyelvtanításban. Ezért ennek a korosztálynak a Young Stars és a Smart Junior sorozatokat ajánlotta a kiadó kínálatából.

A Young Stars alsó tagozatos tankönyvcsalád megfelel a 2020-as NAT által elvárt követelményeknek, ezért elfogadásra került a minisztérium által. A sorozat elkezdése lehetséges az 1. vagy a 3. könyvtől kezdődően is. Különös figyelmet fordít a kommunikációra, és a korosztályt érdeklő témákkal tartja fenn a figyelmet. A diákok nem csak angolul tanulnak, hanem dalok, énekek, történetek, játékok, projektek, animációs videók és a World Watch videótanfolyam révén élvezik is a nyelvtanulást. A sorozat használatával a diákok kedvelni fogják az angol nyelv tanulását, mivel követi a korosztály érdeklődési körét és fejlődését. A kulcsszókincs világos bemutatása képeken keresztül történik. A szókincs és a szerkezetek azonnali gyakorlása játékos feladatok révén történik, World Watch videók és animációs történetek kísérik. Sok játékot és játékos feladatot tartalmaz, beleértve az interaktív tábla anyagán található interaktív játékokat is.

A Smart Junior sorozatot a diákok és a tanárok egyaránt nagyon kedvelik. A kiegyensúlyozott modulok bővelkednek dalokkal, történetekkel, képregényekkel, kultúrák és tantervek közötti információkkal, valamint szórakoztató feladatokkal. Ez a sorozat az alsó tagozatos (6–11 éves) tanulóknak szól, és az 1. vagy a 3. szinttel kezdhető. A cél nem csak az angol nyelvű kommunikáció megtanulása, hanem az is, hogy a tanulók megszeressék az angol nyelvet. Az 1. szint nem tartalmaz olvasást vagy írást. Animációs videókat és a "What's On?" videótanfolyamot, az interaktív tábla anyaga interaktív játékokat tartalmaz. A 3. és 4. szint egy olyan történettel fejeződik be, amelyet megtanulhatnak és előadhatnak a diákok a szülők előtt.

Az alsós könyvcsaládok bemutatása után Jeroen a felsős tanulóknak tervezett könyveket mutatta be.

Az Enter The Portal-t kifejezetten a 2020-as NAT követelményei alapján alkották meg. Ez a színes sorozat egy kezdő szinttel rendelkezik a 4. évfolyamra, majd az általános iskola felső tagozatára további négy szintből áll. Számos integrált feladat révén gondosan fejleszti a befogadó és a produktív készségeket. A könyv megalkotói különös figyelmet fordítottak a nyelvtan oktatására, új struktúrákat bemutató videókkal, ismétlő leckékkel, külön szókincs- és nyelvtani gyakorlatok összeállításával. A "Me and my country" projektek, a CLIL oldalak, a kulturális oldalak, a kutatási feladatok, a kompetenciafejlesztés és a sok különféle videó alkalmazásával az angolórák élvezetessé válnak, mindeközben rugalmasságot tesz lehetővé a tanárok számára, hogy tanítási stílusukat a diákok igényeihez igazítsák.

Az ambiciózus és magasabb óraszámú tanuló osztályoknak a Full Blast Plus kötetét javasolta az előadó.

Ez az izgalmas, kortárs témájú sorozat különösen alkalmas az ambiciózusabb diákok számára, ezért ezt a tankönyvet kétnyelvű- vagy emelt óraszámú iskoláknak ajánljuk. Erős B2 szintre hozza a diákokat, miközben megmutatja, hogyan használják az angolt a valós élethelyzetekben, és lehetővé teszi a nyelvtanulók folyékony, pontos és magabiztos kommunikációját. Különös figyelmet fordítva a multikulturális témákra, a 21. századi kompetenciákra, a kritikus gondolkodásra és a személyes reagálásra, a sorozat felkészíti a tanulókat a sikeres jövőre.

Az előadás végén Jeroen pár mondatban még összefoglalta, hogy milyen változtatások történtek a kiadó könyveiben, pl. a Királynő halála miatt átírták az őt tartalmazó részeket, hogy most már a Király szerepeljen benne, modernizálták a képeket (mobilok), stb.

Varga Márta igazgató

Pedagógiai Napok a Pannóniában

A Közép-Pesti Pedagógiai Napok programjába a német nemzetiségi oktatás kapcsán német nemzetiségi népismeret könyv és munkafüzet-bemutatót és a tantárgy interaktív tanítását segítő módszertani workshopot szerveztünk. Ennek apropója, hogy kolléganőnk, Györgypál Csilla dolgozta át Holl Lorettával együttműködve az OFI megbízásából az Ungarndeutsche Volkskunde című tankönyvcsaládot az alsó tagozat részére az új kerettantervi előírásokhoz illeszkedve. Fő céljuk az volt, hogy a magyarországi németek egykori mindennapjait jelenkorunk gyermekei számára átélhetővé, megtapasztalhatóvá tegyék.

Ehhez igazították a tantervi változásokat követő, gondosan szerkesztett témakörökön túl az életkornak és nyelvi tudásnak megfelelő szöveganyagot, állítottak össze változatos feladatokat. A tematika egy múltbeli időutazásra épül, melynek során a gyerekek bepillantást nyerhettek a német falvak mindennapi életébe. A képanyag is aktualizálásra került, számos saját gyűjtésű fotó helyet kapott a kiadványok-

ban. A tananyag differenciált feldolgozását is segítő saját készítésű eszközöket is bemutatott a learningApps interaktív feladatai mellett, módszertani ötletekkel, melyekkel tanóráinkat színesíthetjük.

Az előadó rendkívül gazdag módszertani tárháza, esztétikus, sokoldalúan variálható személtető anyagai, játékos eszközei, felkészültsége és személyisége révén tartalmas, motiváló könyvbemutatót és műhelymunkán vehettünk részt.

Köszönjük!

Szabadfy Marianne német nemzetiségi tanító
Budapest XIII. Kerületi Pannónia Német Nemzetiségi Kétnyelvű és Angol Nyelvet Oktató Általános Iskola

Okos megoldások a 21. század eszközeivel, jó ötletek, jó gyakorlatok

Az MM Publications / ELT Central Europe képviselőjében tartott könyvbemutató után Jeroen Bloemsma módszertani előadást tartott a résztvevőknek a mai kor igényeinek megfelelő digitalizált tananyagokról, eszközökről – sok-sok jó tanáccsal kiegészítve. Mit is tehet ma már egy tanár a tanteremben digitális anyagok, alkalmazások nélkül? A jövő oktatását már a legtöbb szakértő tabletekben és virtuális szemüvegen keresztül látja. Lehetetlenség erről nem venni tudomást, aki ebből a fejlődésből kimarad, az lemarad! A ma gyerekének mindennapi elfoglaltságának része az appok használata, a házi feladat online elkészítése, sőt ma már a legtöbbször a nyelvórán is digitális tananyagot használnak. Ki sem lehet a telefont robbantani a tanulók kezéből...., hát fordítsuk meg a dolgot: ne vegyük ki, inkább adjuk a kezükbe a megfelelő tartalommal! Számtalanszor elhangzik, hogy a mai gyerekek nem is olvasnak, pedig dehogyisnem! Csak éppen nem papíralapú könyveket, hanem a mobiljukon, ráadásul egyfolytában – azaz egy vékony oszlopban megjelenő hosszú szöveghez szoktak! Ennek pont a derékszögben elfordított változata a tankönyv, csak szélesebb képernyővel. Tegyük hát lehetővé a számukra, hogy az elt platform-ot a mobiljukon használják, fejlesszék az idegennyelvi alapkészségeket olyan témákon keresztül, melyet az online térben (is) megtalálnak. Kifejezetten jó házi feladat lehet íráskészség feladatot word dokumentumként bekérni a tanulóktól: egyrészt nem kell az írásképpel bajlódniuk, másrészt a Word jelzi a betűzési hibákat, így azokat azonnal korrigálhatja a diák. Ráadásul az elkészült dokumentumot más tanulónak

is elküldhetjük, így a diákok egymás fogalmazásait javítva is tanulhatnak. A javításhoz segítséget nyújthat a tanár azzal, hogy előzetesen kiemeli a hibás részeket, így a javító tanulónak nem kell azonosítani a hibákat „csak” javítani.

Nemcsak fogalmazás írására használhatjuk az online felületet, kiválóan alkalmas egyéni vagy csoportos projektek létrehozásához is. Korlátlan mennyiségű információt tudunk másodpercek alatt elérni, egy-egy projektet egyébként is a digitális térből származó információk alapján készítenek a diákok, Miért is ne hagynánk nekik, hogy tanórán is éljenek ennek az előnyeivel?! Arról nem is beszélve, hogy egy kreatív nyelvtanár számtalan módon használhatja a digitális térben fellelhető autentikus anyagokat (pl. youtube), ezzel jelentősen érdekesebbé, életszerűvé téve a tananyagot a diákjai számára!

Itt a 21. század, fejlődjünk vele!

Varga Márta igazgató

Computer room: Websites

Eelt

<https://www.dayoutwiththekids.co.uk/attractions/warwick-castle-0b7c3f4d>

On this website you can find some great information about one of England's most famous castles. Read through the webpage trying to find all the answers to the questions below:

1. What TV series was filmed at Warwick Castle?
2. Can you escape from the maze without having to do anything?
3. A trebuchet is actually a very large...what?
4. Why is becoming a member at the castle good value for money?
5. Is the castle expensive?
6. What is Warwick Castle?
7. Are you allowed to bring...
8. Is it possible to take you...
9. What two positive things...
10. Why can't you see most...

Warwick Castle
Castles and Palaces, Indoor and Outdoor, All Ages, Warwick, ★★★★★, Review: 002422020

Open Hours
Location
Parking
Reviews
FAQs

Játékok és jógyakorlatok matematika órán az 1.a osztályban

A bemutató órák célja az volt, hogy megmutassak néhányat azok közül a **jógyakorlatok** közül, amiket mi a mindennapjainkban használunk, és azokat a **játékokat**, amikkel könnyedén gyakoroljuk a számok tulajdonságait, a különböző műveleteket, fejlesztve a logikus gondolkodást. Ezzel megalapozzuk, begyakoroljuk azt a tudást, amire építhetünk a következő években.

Hiszem, hogy a korosztályuknak megfelelően, a tanulást körülöleli még a játék és a játékoság. Ezért arra törekszem, hogy néhány játékos feladat minden órán szerepeljen. Vannak állandó játékaink is, amik megunhatatlanok és végigkísérnek a 4 éven keresztül. A bemutató órán, a tananyagunkban a 20-as számkörön belül, a 13-nál tartottunk, így ebből mutatunk ízelítőt.

Tankerületünkben 30 kolléga vett részt az órán, amelyet kellemes beszélgetéssel zártunk.

Percs Kriszta és az 1.a osztály

Budapest XIV. Kerületi Széchenyi István Általános Iskola

TESSLOFF ÉS BABILON KÖNYVKIADÓ KÖNYVBEMUTATÓJA A SZÉCHENYI ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA KÖNYVTÁRÁBAN

2023. február 16-án 10 órakor kezdődött a zuglói könyvtáros munkaközösség programja a Közép-Pesti Tankerületi Napok Keretében. Rozgonyi Sarolta, a kiadó munkatársa látogatott el hozzánk és hozott magával számos könyvet bemutatásra, ajándékba. Megtutuk, hogy a Kiadó német-magyar együttműködésen alapszik. Nagyrészt német nyelvű ifjúsági (ismeretterjesztő) könyvek lefordításával foglalkozik, de vannak magyar témájú kötetek is, melyek becsatlakoznak az eredeti sorozatok kötetei közé, ilyen például a **Mi Micsoda Olvasó** sorozat *Magyarország* vagy a **Mi Micsoda** sorozat *Budapest* kötete. Egyik legismertebb könyvsorozatunk a **Mi Micsoda** sorozat melynek új szériája található meg a könyvesboltokban, az iskolai könyvtárakban viszont a régebbi kiadású sorozat kötetait forgathatják a gyerekek, mert kevés a lehetőség a könyvtárbővítésre. Azt is megtudhatuk, hogy kiadóban már készül egy még újabb **Mi Micsoda** sorozat, hiszen új tudományos eredmények jelennek meg, melyekkel lépést kell tartani, és a gyerekek olvasási szokásait is figyelembe kell venni. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a szöveg és az illusztráció aránya változik, a képek, a látvány válik egyre hangsúlyosabbá. Ezt figyelembe véve alkották meg a **Tudás 30 másodpercben** sorozatot is, melynek kötetiben tényleg nagyon tömören, lényegretörően fogalmazzák meg a különböző tudományterületek alapjait. A programon résztvevők a *Művészet 30 másodpercben* című kötetet kapták meg ajándékba. A másik könyv, melyet minden résztvevő megkapott, *A jövő embere* című könyv, ami napjaink legújabb tudományos kérdéseit ismerteti meg a gyerekekkel, ilyenek például a nanotechnika, a robotika, a szuperintelligencia és a klónok.

A kiadónak szép számmal vannak szépirodalmi kötetei is, ezeknek is része az ismeretterjesztés. Az egyik legismertebb több részes szépirodalmi könyvünk a *Mágikus állatok iskolája*, melyből film is készült. Kézbe vehettük még a **Titkos jótevők**, **Ifjabb Tom kapitány**, **Survival** sorozatok köteteit. **A Szeretek olvasni!** sorozat a kisiskoláskorú gyerekek olvasóvá válásának segítését tűzte ki céljául. Füzetes formátuma lehetővé teszi, hogy jóval elérhetőbb áron kerülhessen forgalomba.

A résztvevők megismerkedhettek a Kiadó honlapjával is (www.tessloff-babylon.hu). A honlapon tájékozódhatunk a Kiadó könyveiről, kiadványairól, a könyvekhez kapcsolódó tanári segédanyagokat tölthetünk le, feliratkozhatunk hírlevélre, iskolaira is. Az előadó felhívta a figyelmünket honlap magazin menüpontjára is, melyben számos ismeretterjesztő szöveget találhatnak a gyerekek. Azt is megtudtuk, hogy a Kiadó az iskoláknak 20%-os kedvezményt tud adni, bizonyos könyvek esetén többet is.

Nagyon sok hasznos, érdekes információval lettünk gazdagabbak, és nem mellékesen ajándékkönyvekkel gyarapodhatott az iskolák könyvtári állománya.

Rapatyi-Zöld Mária igazgató

Budapest XIV. Kerületi Széchenyi István Általános Iskola

Egyestől az ötösig: valóban az értékeket keressük? A fejlesztő értékelés fontosságáról

2023. február 16-án a Pedagógiai Napok keretében iskolánkba hívtuk-vártuk a tankerületi kollégákat, érdeklődőket. Az eseményt jelenlétével megtisztelte *dr.Viszokai Beáta* a tankerület, *Dömökné Milich Yvette* az Oktatási Hivatal részéről, valamint *Öry-Kovács Kata* SZMK-elnök is. *Pelyva Judit* igazgatónő köszöntője után a kollégák előadást hallhattak az értékelés, fejlesztő értékelés témakörében.

A tanulási folyamat számos pedagógiai-módszertani eleme korszerűsödött az elmúlt időszakban. Nagy szükség lenne az értékelésben is előrevivő utakat, korszerű módszereket alkalmazni, hiszen az öt osztályzatért folytatott küzdelem generálja talán a legtöbb konfliktust az iskolai évek alatt tanár, szülő és tanuló között. Emellett az öt érdemjegy nem árulja el a diáknak, hogy miként érhetne el jobb teljesítményt, és nem mindig mutatja meg készségei-képességei fejlődését sem.

Szókratész két legjellemzőbb módszere a sétálva kérdezés, kérdéssel tanítás volt, így láttatta meg az összefüggéseket, így serkentette őket gondolkodásra. Vajon hogyan értékelhette a tanítványait, akikből tudjuk, kiválóságok lettek? Bizonyára nem vetette oda nekik séta közben: „hármás”, de ugyanígy, nem intézte el annyival: „ötös”! Feltételezhetjük, hogy részletesen reagált arra, amit hallott, s értékelő szavaival továbbfejlesztette, magasabb szintre emelte tanítványai készségeit, képességeit, utat mutatva nekik a folyamatos fejlődéshez.

Be kell látnunk, hogy a tanulási folyamat szervezésekor egyéni fejlődési útvonalakban kell gondolkodnunk: a korszerűen értelmezett tanulás egy olyan, együttműködésen, kölcsönös reflektáláson alapuló folyamat, amelyben a személyre szabott célok, a folyamatos visszajelzések, a segítő stratégiák, módszerek, a hosszabb távú motiváltság ösztönző ereje dominál. A fejlesztő értékelést alkalmazó tanár a tanulási szükségletekhez alakítja a tanítást, folyamatosan, sokszínűen gyakorol, ezt osztályzat nélkül, tét nélküli értékeléssel leméri, visszajelez; figyeli, hogy tudna a gyerek többet teljesíteni, közösen feltárják az okokat, módszereket ajánl, önbizalmat, helyes önértékelést épít, csak ezt követően értékeli osztályzattal. A diák megtanul tanulási célokat megfogalmazni, saját munkájára reflektálni, önmagát és társait értékelni.

Az előadáson felvázoltam a téma elméleti hátterét, majd módszertani ötleteket, a gyakorlatban bevált jó gyakorlatokat, ön- és csoportértékelési lehetőségeket mutattam be a kollégáknak, amelyeket szabadon alkalmazhatnak a különböző szakórákon.

dr. Erdeiné Bacher Katalin
mesterpedagógus

**Zuglói Munkácsy Mihály Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola**

I. táblázat. Minta az önértékelőívve

Értékelési teljesítményed	2021. 05. 10. Hétfő	2021. 05. 11. Kedd	2021. 05. 13. Szerda	2021. 05. 14. Csütörtök	2021. 05. 15. Péntek
1-5 ponttal negyvi papírt vagy ikaszt /jó kedély-szomorú smiley-t írh.					
Az óra aktív voltam					
Párommal sikeresen gyakoroltuk a mintapárbeszédet					
A mintapárbeszéd alapján saját dialógusokat is létre tudtam hozni.					
A csoportban tanult új szavakat használtam a beszélgetésben is.					
A csoport előtt már bátrabban megszólaltam.					

„A legjobb tanárok azok, akik megmaradnak aktív tanulóknak...”

Richard R. Skemptől olvashatjuk a tudósításom címében található gondolatot. Ennek jegyében szeretnék beszámolni a **Budapest XIV. Kerületi Jókai Mór Általános Iskolában** azokról a meghirdetett előadásokról, amelyek a Pedagógiai Napok keretén belül zajlottak.

Kollégáink évek óta aktív előadói a rendezvénysorozatnak. Most négyen vállalták el azt a nemes feladatot, hogy megosszák a hallgatósággal tudásukat, gyakorlataikat, tapasztalataikat.

Andódy Elvira napközi munkaközösség-vezető egy újdonsággal várta az érdeklődőket, a kávéfestés technikáját mutatta be a megjelenteknek. Az érdeklődő tanítók megismerkedhettek a híres kávéfestőkkel, azokkal az eszközökkel, hasznos tanácsokkal, technikai fortélyokkal, amelyek segítségével tanítványaikkal ki tudják majd próbálni ezt az érdekes technikát.

Kollégánknak beszámolt tapasztalatairól is: a kávéfestést azért szeretik a gyerekek, mert mindenki sikeres munkát hoz vele létre, nem lehet elrontani.

Természetesen az alkotó kedvű pedagógusok ki is próbálhatták a kávéfestést, egy tájképet festettek az előre kikevert kávé tónusaival. Az előadás végén sablonokat, előrajzolt mintalapokat, kedvelt témák képeit kapták kézhez a pedagógusok, így aztán a saját iskolában is a mindennapok gyakorlatává válhat a kávéfestés.

A továbbképzés jó hangulatban telt, mindenki alkotott, megismert egy érdekes festési technikát, ami szó szerint visz a mindennapokba. A fűszerezett kávéillatok pedig megédesítették a napot.

Gárdosné Illyés Zsuzsanna angoltanár workshop-ot tartott „Revision with a Twist – Interactive exercises in Treasure Hunt” címmel. A cél elsősorban olyan, ingyenesen elérhető alkalmazások bemutatása volt, amelyek akár a tanteremben, akár az online oktatásban is sikeresen alkalmazhatóak. Az előadó kiemelte, hogy nem az alkalmazások használatát szeretné megtanítani, hanem az alkalmazásokban rejlő módszertani lehetőségeket szeretné megosztani.

Az erre az előadásra készített prezentációban az érdeklődők már olyan linkeket is kaptak, amelyeket a workshop alatt már ki is próbálhattak.

Ilyen applikáció a *Bamboozle*, ami egy szókértve elven működő oldal. Az alapfunkció hamar válik a gyerekek kedvencévé. A *Learnhip* is rengeteg lehetőséget nyújt, elérhetőek elkészített feladatok, sorbarendezők, de akár társasjátékokat is lehet készíteni erről az oldalról.

A workshop végén vendégeink ízelítőt kaphattak a *deck*. *toys* oldalon készített dzsungel túrának „álcázott” feladatsorból.

A kollégák visszajelzései alapján nagyon hasznos és motíváló lehetőségekkel ismerkedhettek meg a bemutatón.

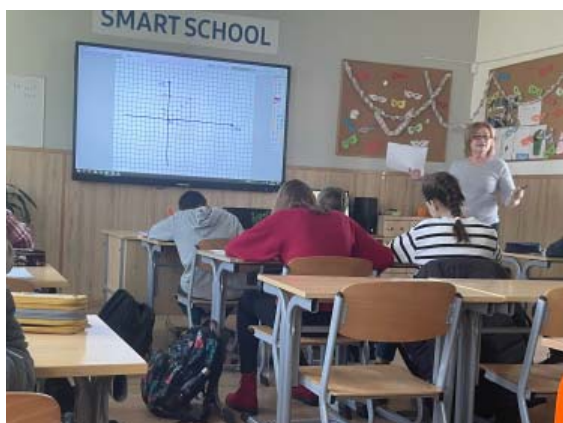
Küszter Etelka mesterpedagógus, matematikatanár előadásnak címe: Kompetenciafejlesztés a természettudományok tanításában a hozzárendelések, összefüggések tartalmi területen.

Pedagógusunk olyan előadást állított össze, ahol a tanulók először már a feladatok megoldásakor értelmezzék a feladat szövegét, tanulják meg lefordítani a matematika nyelvére, vagyis tudjanak modelt alkotni. A feladatok megoldásához különböző gondolkodási műveletekre, képességekre, készségekre volt szükség. A feladatok alapján különböző gondolkodási műveletek fordultak elő:

- tényismeret és egyszerű műveletek,
- alkalmazás, integráció,
- komplex megoldások és értékelés.

Mivel újdonságok várhatóak az online teszt esetén, így az a célunk, hogy erre készítsük fel a tanulókat.

Az adaptív rendszerben a tanuló eredményét a tesztprogram mérés közben számolja, így rendre a képességeinek megfelelő feladatcsomagokat fog kapni, ekkor a tanulóhoz eljutott feladatokhoz rendelt gondolkodási műveletek aránya már tanulóként is változni fog. Ennek az az oka, hogy a feladat nehézsége és összetettsége nem mindig függ össze. Általában azonban egy komplex feladatot nehezebb megoldani, így egy adaptív tesztben egy jobb képességű

tanuló várhatóan nagyobb arányban kap majd komplex feladatokat, míg egy gyengébb képességű olyanokat, amelyekben egyszerű műveleteket kell végrehajtani.

Kollégánk előadása is nagy segítség volt a gyakorlati matematika alkalmazásához.

Pál Zsolt humán munkaközösség-vezető kiemelkedő munkát folytat a tehetséges gyerekek támogatásában. Eddigi tapasztalatait osztotta meg „Tehetséggondozás és kompetenciafejlesztés a komplex művészetpedagógia eszközeivel az 5. évfolyamon” címmel.

A beéneklés után ismétlés következett. A tanulók lapról olvastak (W.A. Mozart: Egy kis éji zene I. tétel, főtéma), kánongyakorlatot végeztek (Szár az tónak), és természetesen nem maradt el a készségfejlesztés sem (Este van már 8 óra – ritmus, belső hallás).

Majd a gyerekek egy kalandozáson vettek részt a munka világában. A pék mesterség és a kenyér „műfajának” rejtelmét lesték el, felelevenítették a kovász szerepét, Kányádi Sándor: Nagyanyó-kenyér című versét, hon- és népismeret szempontból a paraszti konyha felszereléseit.

Természetesen nem maradhattak ki a kenyér „születésének” pillanatai sem.

A „Jó gazdasszony...” kezdetű népdalt a tanulóink kottaolvasás segítségével tanulták meg, szövegtani vizsgálatot végeztek, a tájnyelvi kifejezések kapcsán a dialektológiai és etnográfiai ismereteiket bővítették.

Közben természetesen a zenei hallásfejlesztés is zajlott, átismételték a szinkópát, betűkottákat írtak át ötvonalas rendszerbe, és megtanulták a T1 és a T8 hangközöket.

Óra végén zenehallgatás keretében Bartók Béla: Cipósütés c. kórusműve hangzott el.

Jutalomként Christopher Tin. Baba Yetu c. számát hallgatták meg a résztvevők. Ennek érdekessége, hogy a Miatyánk szuahéli nyelven, szövegtani kapcsolat a kenyérral – szakrális zene, alkalmazott zene, az Age of Empires videójáték kísérőzenéje.

Bízunk benne, hogy minden – hozzánk látogató – kollégánk jól érezte magát, és sikerült átadni egy csokorral azokból a gyakorlatokból, amit mi itt, a Jókaiban sikerrel alkalmazunk.

*Geisler Krisztina
intézményvezető-helyettes*

Impresszum

Felelős kiadó: dr. Házlinger György,
a Közép-Pesti Tankerületi Központ igazgatója